

ಅಪರಂಜಿ

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೬

ತಿಳಿಸಗೆಯ ಕಾರಂಜಿ

ಪ್ರಕಾಶ್

ಶಿವಕುಮಾರ್

ನಂದಿನಿ ಕಾಪಡಿ

ಅರುಣಾ ಆರ್. ಕಾರಂತ

ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ.

ಗುಣಂ ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿ

ಎಚ್. ಕೆ. ರಂಗನಾಥ್

ಗುರು ಚಂದ್ರ

ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ.

ಭಾರತಿ ಕಾಸರಗೋಡ್

ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಪ್ರಭು

ಡಿ. ವಿ. ಜಿ.

ಶಿವು

ಡಿ ಪ್ರತಿ : 3 ರೂ. 50 ಪೈ

With Best Compliments from:

KARNATAKA INSECTICIDES & FUNGICIDES

Plot No. 27-B, II Phase, Peenya Industrial Area

BANGALORE - 560 058

PRODUCTS formulated and sold

- SVR Carbendazim 50% WP ISI marked
- A Broad Spectrum Systemic Fungicide recommended for Coffee Collar Rot, Black Rot & Brown-eye spot.
- Available in 50gms. 100 gms., 500 gms. and 1 kg. at economical prices.
- SVR BHC 50% WP
- Guaranteed quality, Recommended for swabbing stems for control of Coffee White stem Borer.

BAYLETON 25 WP

- Systemic Fungicide for Effective Coffee Leaf Rust Control. (It has the Registered Trade Name of Bayer AG Leverkusen West Germany). Bayleton Technical is imported from West Germany.

Marketed by:

S.V. Rangaswamy & Co. Ltd.

No. 2, III Cross, Kalasipalyam New Extension

BANGALORE - 560 002

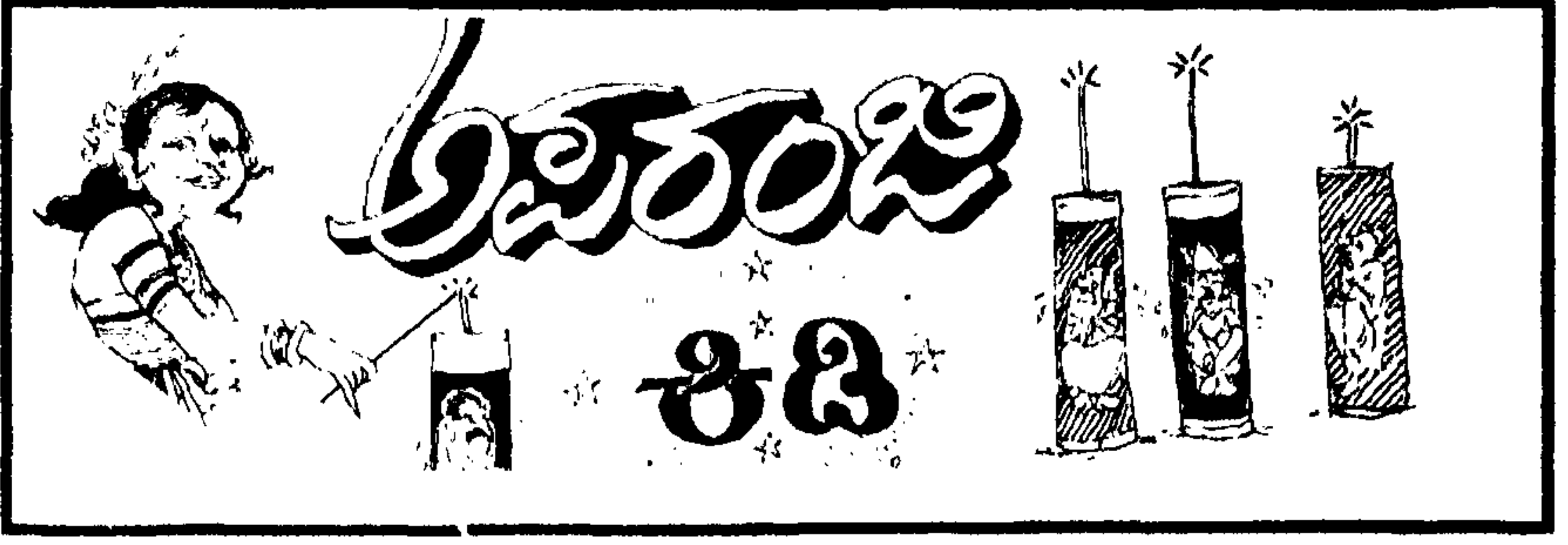

ಗೌರವ ಸಲಹೆಗಾರರು:	ಚಂದಾ ವಿವರ:
ಶ್ರೀ ಆ. ರಾ. ಸೇ.	ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ: ರೂ. 3.50
ಶ್ರೀ ಶೇಷಗಿರಿ	ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ: ರೂ. 35
ಸಂಪಾದಕ:	ಆಜೀವ ಚಂದಾ : ರೂ. 350
ಎಂ. ಶಿವಕುಮಾರ್	
<p>ವಿಳಾಸ: ಅಪರಂಜಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, 36, 6ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು- 560 003 (ಕೆಲಸದ ವೇಳೆ: ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8 ರಿಂದ 10 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ) ದೂರವಾಣಿ: 3345259</p>	

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಸಂಪುಟ 14	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 96	ಸಂಚಿಕೆ- 11
ಅಪರಂಜಿ ಕಿಡಿ	ಪ್ರಕಾಶ್	2
ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ	ಶಿವಕುಮಾರ್	4
ವಾಕಿಂಗ್ ಸ್ಟಿಕ್ ವೈಖರಿ	ನಂದಿನಿ ಕಾಪಡಿ	6
ನಮ್ಮೂರಗ್ ಕೇಂಡಿದ್ದು	ಅರುಣಾ ಆರ್. ಕಾರಂತ	9
ಬಾತ್‌ರೂಂ ಪ್ರವೇಶ	ಎಂ. ಎನ್. ಕೆ.	10
ಗತ ವೈಭವ	ಕಂಭಂ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ	13
ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಅವತಾರ	ಡಾ. ಎಚ್. ಕೆ. ರಂಗನಾಥ್	16
ಹಳೆ ಬೇರು ಹೊಸಬ್ಬೇಡು	ಬಾಗೂರು ಚಂದ್ರ	18
ಸಂಪಾದಕರಿಗೊಂದು ಪತ್ರ	ಎಂ. ಎನ್. ಕೆ.	21
ಇವರೇ ನೋಡಿ ಬಾವಾಜಿ	ಭಾರತೀ ಕಾಸರಗೋಡ್	23
ಪ್ರಧಾನಿಗಳಿಗೊಂದು ಬಾಲ ಬೋಧೆ	ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಪ್ರಭು	28
ಸರಸ್ವತಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ	ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.	33
ಚಿಲ್ಲರೆ ರಾಕ್ಷಸರು	ಶಿವು	35

೦ಪ್ರಕಾಶ್

ಸಿ.ಬಿ.ಐ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಹಣ ನನಗೆ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ - ಸುಖಿರಾಂ

‘ದೈವದತ್ತ’ ಹಣವಿರಬೇಕು!

★ ★ ★

“ಹೆಗಡೆ ಹೇಳಿದರೆ 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಪತನ”

“ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ”

ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಸುದ್ದಿಗಳು!!

★ ★ ★

ಪ್ರಧಾನಿ - ತಾಕ್ರೆ, ಭೇಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಚರ್ಚೆ - ಸುದ್ದಿ

ಚಹಾಕಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿ ಎಂದರೆ ಇದೇ!!

★ ★ ★

“ಕಾಮ-ರಾಜ್ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಬದ್ಧ” - ಅನಂತನಾಗ್

ಆದರೆ ಇತರರಿಗೆ ‘ಅರ್ಥ’ದ ಬಗ್ಗೆ ವೈರಾಗ್ಯ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ??

★ ★ ★

ವಿಶ್ವ ಸುಂದರಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ - ಸುದ್ದಿ

ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟಲ್ಲ, ಜುಟ್ಟಿಗೆ.....!!

★ ★ ★

ನನಗೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅಲರ್ಜಿ - ಪ್ರಧಾನಿ
ನಮಗೂ ಅಷ್ಟೆ ಅಂತ ಬೆಂಗಳೂರು ಪೋಲೀಸರು ಗೊಣಗಿದರಂತೆ!!

★ ★ ★

"A Test Track called India"

- ಚೇತಕ್ ಸ್ಕೂಟರ್ ಜಾಹೀರಾತು

ತೀರ ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೀಯಾಳಿಸಬಾರದು!!

★ ★ ★

ವಿಚಾರಣಾಧೀನ ಕೈದಿಗಳ ಪರಾರಿ - ಸುದ್ದಿ

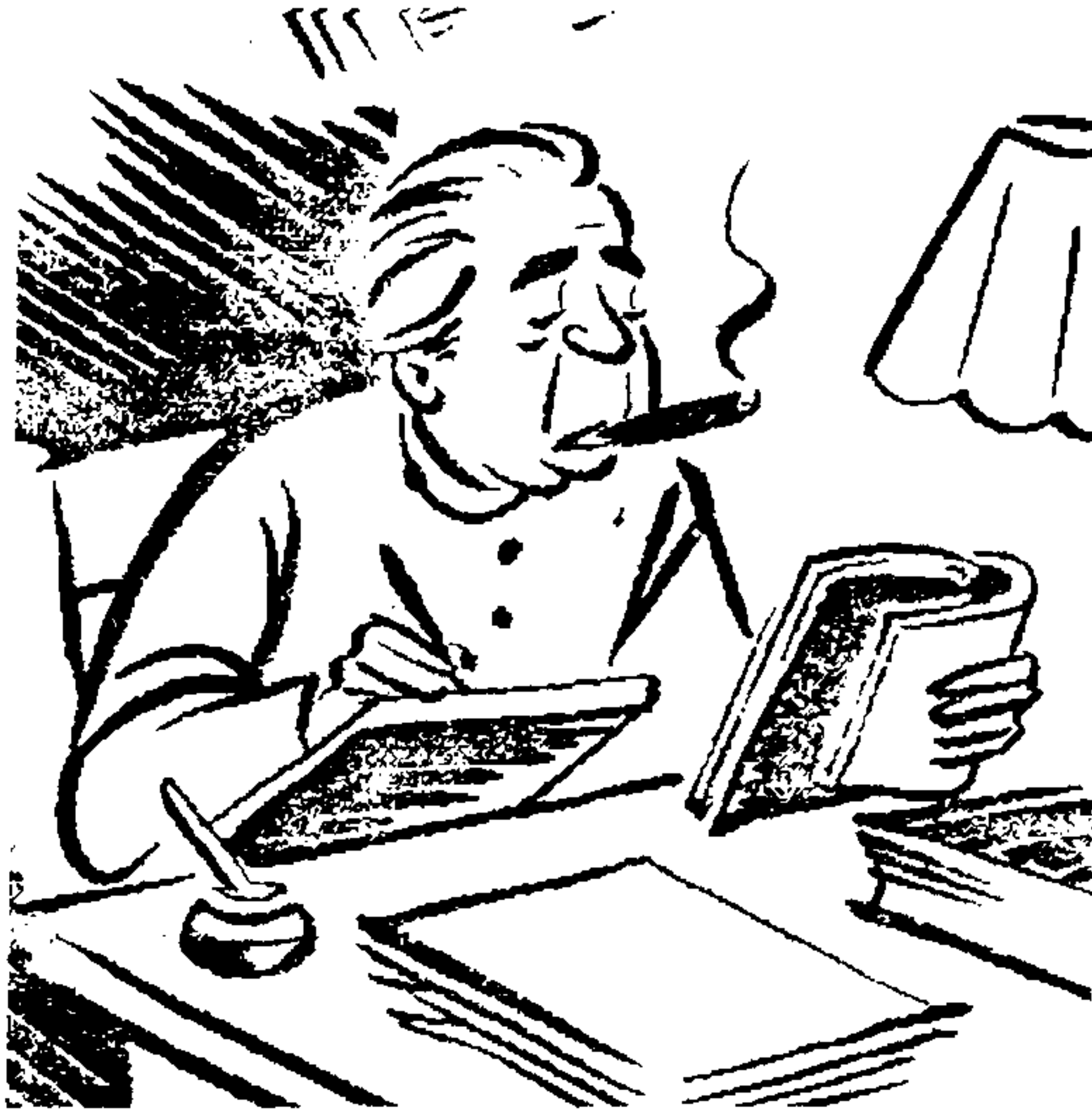
ಅವರು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಾಲುಗಳಿಗೇ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು!!

★ ★ ★

ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿರ್ಮೂಲ ಆಸಾಧ್ಯ - ಹೇಳಿಕೆ

ಹೇಳಿಕೆ ಕೇಳಿ ಗಾಂಧಿ ನಡುಗಿದರಂತೆ!!

★ ★ ★

“ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸೃಜನಶೀಲ” ಲೇಖಕರ ಸಾಹಿತ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ

ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ

ಅಪರಂಜಿಗೆ ಈಗ ಹಟಮೂರು ತುಂಬಿ, ಹಟನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ಸುರೇಫ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಹಾಸ್ಯದ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳನ್ನು ಓದುಗರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಅಪರಂಜಿಗೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ, ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ನಿಲುವಿನಿಂದ ಸುತ್ತಲಿನ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುವುದು ಅಪರಂಜಿಯ ಗುರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಎರಡು ಎಂದರೆ ಏನು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಡೈ ಡೇ ಎನ್ನುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ನನ್ನ ನೆನಪಿನ ಸುರುಳಿ ನಲವತ್ತೇಳರ ಜನವರಿಗೆ ಹಾರಿತು. ಅದೊಂದು ಭಾನುವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ. ನಮ್ಮ ತಂದೆ ರಾ.ಶಿ. ಯವರ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಅಂದು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಉರಿಗಾಂಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಾಗಿದ್ದ ಪೂರ್ಣೇಂದು ಮೋಹನ್ ಲಾಹಿರಿ, ಅವರ ಪತ್ನಿ ಸತ್ಯಪ್ರೇಮ, ಮಕ್ಕಳು ರೇಬಾ ಮತ್ತು ಮೋನಾ, ಕೆ.ಇ.ಬಿ (ಆಗ ಇದು ಮೈಸೂರ್ ಪವರ್ ಎಂಡ್ ಲೈಟಿಂಗ್ - ಎಂ.ಪಿ.ಎಲ್) ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದ ಜಾರ್ಜ್ ಛಾಂಡಿ, ಇನ್ನೂ ಹಲವು. ಗೆಳೆಯರು, ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹರಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಒಂದು ಘಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಲೆ ಹಾಕಿ ಊಟ ಬಡಿಸಿದೆ ಎಂದಾಗ, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ಸಂಧಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಂದು ಇದಿರಾಯಿತು. ಲಾಹಿರಿ “ನಾನು ಊಟಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ” ಎಂದರು. ಕಾರಣ ಕೇಳಿದಾಗ “ಮಹಾತ್ಮರು ನವಖಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸ ನಡೆಸಿರುವಾದ ನನಗೆ ಅನ್ನವಾದರೂ ಹೇಗೆ ಸೇರೀತು? ಸುಮ್ಮನೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಲವಂತ ಮಾಡ ಬೇಡಿ. ನೀವೆಲ್ಲಾ ಊಟ ಮಾಡಿ” ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬಂತು. ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮಿಕ್ಕವರು ಊಟ ಮಾಡಲುಂಟೇ, ಎಲ್ಲರೂ “ನಾವೂ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ” ಎಂದು ಕೂತು ಬಿಟ್ಟರು. ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯವರಿಗೆ ದಿಕ್ಕೇ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಲ್ ನಲ್ಲಿದ್ದ ಮರ್ಫಿ ರೇಡಿಯೋದಿಂದ ಗಾಂಧೀಜೀಯವರ ದೇಹ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ನವ ಖಾಲಿಯಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸತತವಾಗಿ ಸುದ್ದಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೊನೆಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರು ಗಂಟೆಯ ಸುಮಾರಿಗೆ “ಗಾಂಧೀಜಿ ಉಪವಾಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಹಣ್ಣಿನ ರಸ ಸೇವಿಸಿದ್ದಾರೆ” ಎಂಬ ಸಮಾಚಾರ ಬಂದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲಾ ‘ಹೋ’ ಎಂದು ಹುಯಿಲೆಬ್ಬಿಸಿದರು. ಅಂದು ಎಲ್ಲರ ಊಟ ಮುಗಿದಾಗ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆ. ಆಮೇಲೆ ನಮ್ಮಮ್ಮನ ಊಟ. ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ

ಅಡುಗೆಮಾಡಿ ಸುಸ್ತಾಗಿದ್ದ ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯವರಿಗೆ ಊಟ ತಡವಾಯಿತಲ್ಲಾ ಎಂದು ನನಗೆ ಚಿಂತೆ. “ಯಾಕಮ್ಮ, ಲಾಹಿರಿ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಹೀಗೆ ಹಟ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಡ್ತಾರೆ” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು “ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಮಗು, ಅವರು ಒಬ್ಬ ಮಗನನ್ನೇ ದೇಶ ಸೇವೆಗೆ ದಾನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಬಾಯಿಮುಚ್ಚಿಸಿದ್ದು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಂಭತ್ತೆಂಟರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಎರಡು ನನ್ನ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಸಿರಾಗಿದೆ. ಆದಿನ ನಾನು ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಗೆಲೆಯ ಶಾಂತಾರಾಂ, ಇಬ್ಬರೂ ಗುಜರಾತಿನ ದಾಂಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದೆವು. ಗಾಂಧೀಜೀಯವರು ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾದ, ಸುಂದರವಾದ ಸ್ಮಾರಕವೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬೆಲಿಗೆ ಅಲ್ಲೊಂದು ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಸಭೆ, ಹರಹು ಕೂದಲಿನ ಅಮೆರಿಕನ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಗಾರ್ಡನ್ ರೆಗುಯಿಂಟಿ, ತನ್ನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನಡೆಸಿದ ನಂತರ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿ ರೆಜ್ ಬ್ಲೊ ಹಲವು ಸಾತ್ವಿಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಭಿಕರ ಮುಂದಿಟ್ಟ. ಆನಂತರ ಸರಳಾ ಬೆನ್ ಮತ್ತು ಸ್ಮೃತಿ ಬೆನ್ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಹಲವು ಜೈನ್ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಹಾಡಿದರು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ರೆವರೆಂಡ್ ನೇಥನ್ ಡೆಲ್ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಅಮೆರಿಕನ್ನರ ಗುಂಪು ನೀಗ್ರೋ ಸ್ಪಿರಿಚುಯಲ್ ಗಳನ್ನು ಹಾಡಿತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಪ್ಪು ಜನರು ಚರ್ಚ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ “ಕುಂಭಾಯಾ” ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂತು. Come by here ಎಂದು ಜೇಸಸ್ ಅನ್ನು ಚರ್ಚ್ ನ ಆವರಣಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸುವ ಈ ಹಾಡು ನಿಜಕ್ಕೂ ದೈವಿ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಚೈತನ್ಯ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಅಂದು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅತಿಥಿಗಳೆಲ್ಲಾ, ರಾಜ್ ಮೋಹನ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ನೆನಪಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಅರ್ಪಿಸಲು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಅದೊಂದು ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ ಘಟನೆ.

ಬರಿಯ ಡೈ ಡೇ ಎನ್ನುವ ಬದಲು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಯಿತಲ್ಲಾ ಎಂಬುದೇ ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನ.

- ಶಿವಕುಮಾರ್

ವಾಕಿಂಗ್ ಸ್ಪಿಕ್ ವೈಖರಿ

- ನಂದಿನಿ ಕಾಪಡಿ.

ಅರವತ್ತನೇ ವರ್ಷ ಬೆಂಗಳೂರು ಇನ್ನೂ "ಸ್ವರ್ಗ" ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಾಲ. ನಮ್ಮಗಳದು ಇನ್ನೂ ಬಾಲ್ಯ. ಆಡುತ್ತಾ, ಓಡುತ್ತಾ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಹಟನೆಂಟನೇ ಕ್ರಾಸಿನಿಂದ ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ವರೆಗೆ ಗುಲಗಂಜಿ ಅರಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ. ಆರಿಸಿದ ಗುಲಗಂಜಿಗಳನ್ನು ಲಂಗದಲ್ಲಿ ಗಂಟುಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಮತ್ತೆ ಓಡುತ್ತಾ ಮನೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಸಂಚಾರ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಓಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿ ಗಕ್ಕನೇ ಬ್ರೇಕು ಹಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಬದಲು ನಿಧಾನವಾದ ಗತಿಯಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಚಾಲಕರು ಹದಿನೈದುಗಜ ಮುಂದೆಯೇ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಾಯಾಂಕಾಲ ನಾವು ಆಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೂ, ಹಿರಿಯರು ತಮ್ಮ ವಾಕಿಂಗ್ ಸ್ಪಿಕ್‌ಗಳನ್ನು ಆಡಿಸುತ್ತಾ ನಡೆಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೂ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಚ್ಚೆಪಂಚೆ-ಜರಿಯ ಅಂಚಿನದು, ಕರಿಯ ಕೋಟು, ಅದರ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ತೂಗು ಗಡಿಯಾರ, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಜರಿ ಪೇಟ ಹಾಕಿ ಬೆನ್ನು ಬಾಗಿಸದೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರ ವಾಕಿಂಗ್ ಸ್ಪಿಕ್ ನೋಡಲು ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ಕುತೂಹಲ. ಪ್ರತಿದಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಹದ ಕೋಲುಗಳು. ಒಂದುದಿನ ಕರೀ ಮರದ ಮೇಲೆ ದಂತದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದ ಕೋಲು, ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ತೇಗದ ಮರದ್ದು. ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಪೂರ್ತಿ ದಂತದ್ದು. (ಆಗ ವೀರಪ್ಪನ್ ಹಾವಳಿ ಇರಲಿಲ್ಲ). ಆದರೆ ನಮಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೋಲು ಕರಿಯ ಮರದ್ದು. ಹಿಡಿಗೆ ಸಿಂಹದ ಮುಖವಿತ್ತು. ಒಂದು ಬಟನ್ನಿನ ಮೂಲಕ ಆ ಸಿಂಹದ ಬಾಯಿ ತೆರೆಸಿ, ಒಳಗಿನ ದಂತಹ ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದಿತ್ತು. ಬಾಯಿ ತೆಗೆದು ತನ್ನ ಕೋರೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವಾಗ ಸಿಂಹ ಜೋರಾಗಿಯೇ ಕಾಣುವುದು. ನಾವು ಮೊದ ಮೊದಲು ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಈ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಪಾಟೀ ಸವಾಲು ಹಾಕುವಂತೆ ಹೊಸ ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರು ವಾಕಿಂಗಿಗೆ ಬರಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇವರು ಕಚ್ಚೆಪಂಚೆ ಬದಲು, ಕರಿಯ ಪ್ಯಾಂಟನ್ನು ಹಾಕುವವರು, ತಲೆಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಪೇಟದ ಬದಲು ಹ್ಯಾಟನ್ನು ಹಾಕುವವರು. ಅವರ ಕೈನ ವಾಕಿಂಗ್ ಸ್ಪಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ದಿನ ಕಾಣಿಸಿದ್ದು ಬಾಯಿ ಚಾಚಿದ ಹುಲಿ. ಮಾರನೇ ದಿನ ಮೊಸಳೆ. ಅದರ ಮುಂದಿನ ದಿನ ಆನೆಯ ಮುಖ, ನಮ್ಮ ಕುತೂಹಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಈತನ ನಡಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಜೋರು.

ಮೊದಲ ಹಿರಿಯರಿಗೆ "ಕಚ್ಚೆಪಂಚೆ ತಾತ", ಎರಡನೆಯವರಿಗೆ "ಸೂಟು ತಾತ" ಎಂದು ನಾನು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಗಾಯತ್ರಿ "ಸಿಂಹದ

ತಾತ", "ಹುಲಿ, ಮೊಸಳೆ, ಆನೆ ತಾತ" ಎಂದು ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಳು. ಕಡೆಗೆ "ಸಿಂಹದ ತಾತ" "ಹುಲಿಯ ತಾತ" ಎಂದು ಹೆಸರುಗಳು ನಿಂತವು.

ಹುಲಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸಿಂಹದ ಗತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಮಕ್ಕಳ ಸೈನ್ಯ ಹಳೆಯ ಸಿಂಹ ಬಿಟ್ಟು ಹುಲಿಯತ್ತ ಹೊರಟಾಗ ಸಿಂಹದ ತಾತನಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂದಿನಿಂದ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದು ಕೋಟಿನ ಜೇಬಿನಿಂದ ಶುಂಠಿ ಪೆಪ್ಪರಮೆಂಟಿನ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ಟು ತೆಗೆದು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಪೆಪ್ಪರಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ. ನಮ್ಮಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹಾಡು, ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಹೇಳಿಸತೊಡಗಿದರು. ಒಂದು ದಿನ ನಾನೇ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ತಾತನ ಕೋಲಿನ ಬಟನ್ನನ್ನು ಒತ್ತಿ ಸಿಂಹದ ಮುಖ ತೆಗೆಸಿ, ಅದರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕೈಯಿಟ್ಟು, ಆ ದಂತಗಳ ಚೂಪನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಗಾಯತ್ರಿ ಮಾತ್ರ ಹೆದರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು.

ಹುಲಿಯ ತಾತ ಕೂಡಾ ಈಗ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ತುಟಿಯನ್ನಗಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಗತ್ತು ಜಾಸ್ತಿಯೇ. ಒಂದು ದಿನ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಗಾಯತ್ರಿ ಮತ್ತು ನಾನು ಸಿಂಹದ ತಾತನ ಹತ್ತಿರ ಹುಲಿಯ ತಾತನ ಜಂಬದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟೆವು. "ರಿಟ್ಟಿರಾದಮೇಲೂ ತಾನಿನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ನಾಚಿಕೆ ಗೇಡು" ಎಂದಿದ್ದರು ಸಿಂಹದ ತಾತ.

ಬರಬರುತ್ತಾ ಸಿಂಹದ ತಾತ ಯಾಕೋ ವಾಕಿಂಗ್ ತಪ್ಪಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವಾಗಲಾದರೊಮ್ಮೆ ಬಂದಾಗ ನಮಗೆ ಶುಂಠಿ ಪೆಪ್ಪರಮೆಂಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹುಲಿಯ ತಾತ ಮಾತ್ರ ಎಂದಿನ ಜಂಬದಲ್ಲೇ ವಾಕಿಂಗಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಹುಲಿ, ಮೊಸಳೆ, ಆನೆಗಳು ಈಗೇಕೋ ನಮಗೆ ಹೆದರಿಕೆ ತರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ಹುಲಿಯ ತಾತ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದು "ನಿಮ್ಮ ಹಳೆಯ ತಾತ ಏಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ"? ಎಂದು ಕೇಳಿಯೂ ಬಿಟ್ಟರು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಲೆಯಾಡಿಸಿದೆ. "ಶುಂಠಿ ಪೆಪ್ಪರಮೆಂಟು ಬೇಕೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಪಿತ್ತ ನೆತ್ತಿಗೇರಿಬಿಟ್ಟು "ನಿಮ್ಮ ಶುಂಠಿ ಪೆಪ್ಪರಮೆಂಟು ನೀವೇ ಇಟ್ಟುಗೊಳ್ಳಿ. ನಮಗೆ ಬೇಡಾ" ಎಂದು ಓಡಿ ಬಂದಿದ್ದೆ.

ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಸಿಂಹದ ತಾತ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರತೊಡಗಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. "ಎರಡು ಕೋಲುಗಳಲ್ಲ, ಮೂರು ಕೋಲುಗಳು" ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು ತಾತ. ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯಕ್ಕೆ ಅದರ ಅರ್ಥವೇ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೇ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದು ಹೋದವು. ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆಯೇ ನಾವು ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆವು. ಈಗ ಯಾರಿಗೂ ಗುಲಗಂಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೋಹವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆ ಆಟ ಆಡುವುದೇ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಸಿಂಹದ ತಾತ,

ಹುಲಿಯ ತಾತ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟರು. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಸಂಚಾರ ಅತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವರ್ಗ ಪ್ರದೂಷಿತವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು!

ದಶಕಗಳು ಹೋಗುತ್ತಾ ಬಂದಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹಳೆಯ ಮನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾಗಿ “ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು”ಗಳು ಬಂದುಬಿಟ್ಟವು. ನಮ್ಮ ಕೆಂಪೇಗೌಡನ “ಬೆಂದಕಾಳೂರು” ಈಗ “ಸಿಲಿಕಾನ್ ಸಿಟಿ”ಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಿತು!

ಹೋದ ವರುಷ ಹೈದ್ರಾಬಾದಿಗೆ ಕುಟುಂಬವೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಸಾಲಾರ್‌ಜಂಗ್ ಮ್ಯೂಸಿಯಂನಲ್ಲಿ ತರಹಾವರಿ ವಾಕಿಂಗ್ ಸ್ವಿಕ್ಕುಗಳು ಕಾಣಿಸಿದವು. ಆನೆಗಳು, ಸಿಂಹಗಳು, ಹುಲಿಗಳು, ಮೊಸಳೆಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳ ಪ್ರಭಾವ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಅಲ್ಲೊಂದು ಕೋಲು, ಸಿಂಹದ ಮುಖದ್ದು ಕಾಣಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಿಂಹದ ತಾತನ ಕೋಲಿನ ತೇಜಸ್ಸು ಅಥವಾ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಈ ಕೋಲಿಗಿರಲಿಲ್ಲವೆನಿಸಿತು. ನೆನಪಿನಾಳದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹದ ತಾತ, ಹುಲಿಯ ತಾತ, ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಗೆಳತಿಯರು, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದ ಅಂದಿನ ಸಂಜೆಯ ಕಂಪು, ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್‌ನ ಗುಲಗಂಜಿ ಮರಗಳು, ಹೊಳೆಯುವ ಗುಲಗಂಜಿಗಳು, ಎಲ್ಲ ನೆನಪುಗಳೂ ಬಂದು ಹೋದವು. ಏಕೋ ಹಿಂದಿನ ನೆನಪುಗಳ ಸಿಹಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದು, ಕಹಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳು ಸಿಹಿಯಾಗಿ ವರ್ತಮಾನಕಾಲ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಹಿಯಾಗುವುದು ಏಕೆ?

ಸಿಂಹದ ತಾತನ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಈಗಲೂ ಸಿಹಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸಾಗಿ, ಮ್ಯೂಸಿಯಂನ ಹೊರಗಿನ ಡಬ್ಬದ ಅಂಗಡಿಯತ್ತ ಬೇಗಬೇಗನೇ ನಡೆದೆ. ಶುಂಠಿ ಪೆಪ್ಪರಮೆಂಟಿನ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು, ಒಂದು ಪೆಪ್ಪರಮೆಂಟನ್ನು ಬೇಗ ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡೆ. ಹಾಯೆನಿಸಿತು. ಎಂದೂ ಪೆಪ್ಪರಮೆಂಟನ್ನು ತಿನ್ನದ ತಾಯಿ ಹೀಗೇಕೆ ಶುಂಠಿ ಪೆಪ್ಪರಮೆಂಟನ್ನು ತಿಂದಳೆಂದು, ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರಿಗೂ ಕುತೂಹಲ. “ಸಿಂಹದ ತಾತನ ನೆನಪಿಗಾಗಿ” ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದಾಗ, ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅರ್ಥವಾಗದೇ ಮುಖ ಮುಖ ನೋಡಿಕೊಂಡರು!

ನನ್ನ ಸೀರೆಗೆ ಈ ಕಾರು
ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೆ. ಇಲ್ಲೇ
ನಿಂತೋತೀನಿ.
ಪೋಟೋ ಹಿಡೀರಿ.

ನಮ್ಮೂರಗ್ ಕೇಂಡಿದ್ರು

(ಕುಂದ-ಕನ್ನಡ)

ಶ್ರೀಮತಿ ಅರುಣಾ. ಆರ್. ಕಾರಂತ

ಅಜ್ಜೇಗ್ ಅರ್ವೀ ಚಿಂತಿ ಮಗ್ಗಿಗ್ ಮಿಂಡನ್ ಚಿಂತಿ
ಮೊಮ್ಮಗ್ಗಿಗ್ ಕಜ್ಜಾಯ್ ಚಿಂತಿ.

ಮಿಣ್ಣಗಿದ್ದಕ್ಕನ್ ಬಣ್ಣ ಬೇರೆ

ಆದಾಯಿಲ್ಲೆ ಮಾದೇವಿ ಮಿಂಡನ್ ಕರೀತ್ತಾ?

ಕೆಲ್ಸಾಗಿಲ್ಸಾ ನನ್ನಿಂದೆಡ ಉದ್ದಿನ್ ದ್ವಾಸಿಗ್ ನಾನೇ ಒಡ್ಡ

ಮಗು ಬಿದ್ದೆಲ್ ಬಿಜ್ಜಳ್ ತಿಗೇನ್ ಕೆಲ್ಸ?

ಏಳೂಕೆಡಿದಿದ್ ಕೊರಗನಿಗೆ ನೆಗೂಕೆಡಿದಿದ್ ಡೋಲೆಂತಕೆ

ಕಲ್ತುದ್ ಹೆಚ್ಚಾರ್ ಕಾಲ್ ಮ್ಯಾಲಾತ್

ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ ಬಸ್ತಿ ಆರ ಹೆರುಕ್ ತಾವಿಲ್ಲೆ

★ ★ ★

ಕೂಕಣೆ ನೆಂಟರೆ| ಕೂಳೇಗೆ

ಅಕ್ಕಿಲ್ಲೆ ನಾ ತೊಳು ಬತ್ತು ನಂದಲ್ಲ| ನೆಂಟರೆ

ಬೇಕಾರೆ ಹೊಯಿ ಹೊಳೆಗ್ಗಾರಿ

★ ★ ★

ನಿದ್ದೀಗೆ ಮುದ್ದಿಲ್ಲೆ| ಬುದ್ದಿಗೆ

ಕೇಡಿಲ್ಲೆ ಇದ್ಯ ಬಲ್ಲವಗೆ ಭಯವಿಲ್ಲ| ಕಂದಯ್ಯ

ಮುದ್ದಿಲ್ಲ ಜನನ ಮರಣಕ್ಕೆ

ಬಾತ್ ರೂಂ ಪ್ರವೇಶ

ಎಂ.ಎನ್.ಕೆ.

ನಮಗೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ಮೂರ್ತಿ ರಾಯರ ಪ್ರಬಂಧ “ದಿವಾನ ಖಾನೆ ಅಂದ ಚಂದ” ನಮ್ಮ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಯರು ಅಂದಿನ ದಿವಾನ ಖಾನೆ (ಅಂದರೆ ಇಂದಿನ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ರೂಂ) ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದಿವಾನ ಖಾನೆಯನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲು ಮನೆಯೊಡತಿಗೆ ಇರುವ ಉತ್ಸಾಹ, ಮನೆಯೊಡೆಯನ ಅಸಡ್ಡೆ ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ.

ಅದೇ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ರಾಯರು ಇಂದು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಆ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು “ಬಾತ್ ರೂಂ ಅಂದ ಚಂದ” ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಯೆಂದರೆ ಬಾತ್ ರೂಂ, ಬಾತ್ ರೂಂ ಅಂದರೆ ಮನೆ ಎಂಬುವತನಕ ಹೋಗಿದೆ ಈ ಬಾತ್ ರೂಂ ಮಹಿಮೆ.

ಹಿಂದಿನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನೆಯೆಂದರೆ ವರಾಂಡ, ಹಜಾರ, ದಿವಾನ ಖಾನೆ, ಪೂಜಾಗೃಹ, ಅಡುಗೆ ಮತ್ತು ಊಟದ ಕೋಣೆಗಳು. ಶೌಚಾಲಯ ಮತ್ತು ಸ್ನಾನದ ಕೋಣೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮನೆಯಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಶೌಚಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರು ಹಿತ್ತಲಿನ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರುಸೇದಿ, ತಂಬಿಗೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಶೌಚಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಸಿ, ಭಾವಿ ನೀರಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲು ತೊಳೆದು ಮನೆ ಒಳಗೆ ಬರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ “ತಂಬಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು” ಅಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ತಂಬಿಗೆ ಕಾರ್ಯದಿಂದಲ್ಲವೇ ನಮ್ಮ ರಾಮಯಣ ಶುರುವಾದದ್ದು. ನಮ್ಮ ಗೋಕರ್ಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದದ್ದು. ರಾಮಣ ತಂಬಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ವಟು ರೂಪೀ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ ರಾಮಣನು ತನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಆತ್ಮ ಲಿಂಗವನ್ನು ನೆಲದಮೇಲಿರಿಸಿ ರಾಮಣನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ತಂಬಿಗೆಯಿಂದ ತನ್ನ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಮೆಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು. ಅದರಿಂದಲ್ಲವೇ ಪವಿತ್ರ ಇಡುಗುಂಜೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಬಾಲ ಗಣಪತಿ ವಿಗ್ರಹದ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಹಳ್ಳಬಿದ್ದಿರುವುದು.

ಈ ತಂಬಿಗೆ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಕಥೆಗಳಿವೆ.

ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಧೀಶರು ತಾವು ಸರ್ಕೀಟ್ ಹೋದಾಗ ತಮ್ಮ ಜೊತೆ ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿ ತಂಬಿಗೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಒಂದು ಜರತಾರೀ ಅಂಚಿನ ಪಂಚೆಯನ್ನೂ ಕೊಡೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಅವರು ಅವನ್ನು ತಾವು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಸರ್ಕೀಟ್ ಬಂಗಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಂಬಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಂತೆ ಈ ತಂಬಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಬ್ಬಿಣದ ತಂಬಿಗೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಒಂದು ಹಳೇ ಪಂಚೆ ಅಥವಾ ಟೋವೆಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅವರ ಅಂತಸ್ತು ಅಡ್ಡಿ

ಬಂದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಾ ಆ ಸರ್ಕೀಟ್ ಹಾಸಿನ ಜನರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಲು ಇವರು ಈ ಬೆಳ್ಳಿ ಚಂಬು, ಜರೀ ಪಂಚೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಬಹುದು.

ಒಬ್ಬ ಗುಜರಾತಿನವರು ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದರು. ಅಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬ ಬಿಳಿ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಅವಳಿಗೆ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಊರೂ ಕೇರೀ ನೋಡಲು ಆಸೆ. “ನಮ್ಮ ಊರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಟಾಯ್ಲೆಟ್‌ಗಳಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಸರಿಹೋಗಲ್ಲ” ಅಂತ ಇವ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಆಕೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. “ನಿನಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹೆಂಡತಿ ಇರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೇ ಈ ನಾಟಕ” ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿಗಡಾಯಿಸಿತು. ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಅವಳನ್ನು ಗುಜರಾತಿನ ತನ್ನ ಕುಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಅಲ್ಲಿ ಟಾಯ್ಲೆಟ್ ಅಂದರೆ “ದೇಶೋ ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ” ಎನ್ನುವಂತೆ ಬಟ್ಟೆ ಬಯಲು. ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಆ ಬಿಳಿ ವಧು ರಾತ್ರೋ ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಹೋದಳಂತೆ. ಅವಳನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಇವನೂ ಓಡಿದನಂತೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶೀಯರನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೆ. ಅವರು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲೇ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಅಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ತಮ್ಮ ಮಗಳನ್ನು ಅವಳ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಾಂಗ್ಲಾಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಟಾಯ್ಲೆಟ್ ಅಂದರೆ ಒಂದು ಉದ್ದನೆಯ ಮೋರಿ. ಯಾವ ಭೇದಭಾವವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಸ್ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಟಾಯ್ಲೆಟ್. ಇದನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಆ ಮಗಳು ಆ ಕುಗ್ರಾಮದಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳದೇ ಕೇಳದೆ ವಾಪಸ್ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಳಂತೆ. “ಇವಳ ನಡತೆಯಿಂದ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಅವಮಾನವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ನಾನು ಮುಖತೋರಿಸದಂತಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಮರುಗಿದರು ಆ ತಂದೆ. ಆ ಮಗಳ ಅನಸಿಕೆ ಕೇಳಲು ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇ ಇಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ “ಜನರೇಶನ್ ಗ್ಯಾಪ್” ಎನ್ನುವುದು.

ದಶಕಗಳು ಕಳೆದಂತೆ, ಪಶ್ಚಿಮದ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದಂತೆ ಈ ಟಾಯ್ಲೆಟ್‌ಗಳು ಮನೆಗೆ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾ, ಬರುತ್ತಾ ಮನೇಗೇ ಅಟ್ಯಾಚ್ ಆಗಿಹೋದುವು. ಈಗ ನಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಮನೆಗೆ ಗೃಹಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಆ ಮನೆಯವರು ತಾವು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಟಾಯ್ಲೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಜಂಭದಿಂದ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವುಸಲ ನನಗೆ ಇದು ಗೃಹಪ್ರವೇಶವೋ ಇಲ್ಲಾ ಟಾಯ್ಲೆಟ್ ಪ್ರವೇಶವೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ಬರುವ ಆಮಂತ್ರಣಗಳಲ್ಲಿ “ಗೃಹ ಕಂ ಟಾಯ್ಲೆಟ್ ಪ್ರವೇಶ” ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿಲ್ಲ. 21ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯೆ.

ಒಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಗೃಹಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ “ಇದು ಪುಲ್ ಟಾಯ್ಲೆಟ್. ಇದು ವಾಫ್

ಟಾಯ್ಲೆಟ್" ಎಂದು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಇನ್ನೊಸೆಂಟ್ ಆಗಿ "ಹಾಫ್ ಟಾಯ್ಲೆಟ್ ಅಂದರೆ ಅರ್ಧದಲ್ಲೇ ಎದ್ದುಬರೋದಾ" ಅಂತ ಕೇಳಿ ಆಮೇಲೆ ನನ್ನವಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೈಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ.

ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಧರ್ಮ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಿನ ಟಾಯ್ಲೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸಿರುವ ರತ್ನ ಕಂಬಳಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಕಪಾಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಪೋಟೋಗಳು ಇವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಆ ಟಾಯ್ಲೆಟ್‌ಗಳೊಳಗೆ ನನ್ನ ಹಳೇ ಹವಾಯಿ ಚಪ್ಪಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದೇ ಇಲ್ಲವೇ ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಈ ಬೆಡ್ ರೂಂಗೆ ಅಟ್ಯಾಚ್ ಟಾಯ್ಲೆಟ್ ಇದೆಯಾ ಎನ್ನುವಬದಲು, ಈ ಟಾಯ್ಲೆಟ್ಗೆ ಅಟ್ಯಾಚ್ ಬೆಡ್ ರೂಂಗಳಿವೆಯಾ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಬಹುದು.

ಈ ಟಾಯ್ಲೆಟ್ ಗಾಳಿ ನನ್ನ ಮನೇಗೂ ನುಗ್ಗಿತು. "ನಮ್ಮ ಮನೇ ಟಾಯ್ಲೆಟ್‌ಗಳು ನೋಡೋಕಾಗಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಬಂದರೆ ಮಾನಾಬರೋದಿಲ್ಲಾ" ಅಂತ ಶುರು ಮಾಡಿದರು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು. "ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ನೋಡಿ ಆಗಿದೆಯಲ್ಲಾ. ಇನ್ನಾರೂ ಬಾಕೀ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ" ಎಂಬ ನನ್ನ ಕೀರಲು ಯಾರಿಗೂ ಕೇಳಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಭದ್ರಯ್ಯನನ್ನು ಹೇಳಿಕರಿಸಿದರು. ಅವನು ನಮ್ಮ ಟಾಯ್ಲೆಟ್ ನೋಡಿ "ಏನ್ಸಾರ್ ಹೀಗಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅಸಹ್ಯವಾಗಿದೆಯಲ್ಲಾಸಾರ್. ನನ್ನ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲೇ ಇಂಥ ಗಬ್ಬು ಟಾಯ್ಲೆಟ್ ನೋಡಿಲ್ಲಾ" ಅಂತ ಮೂಗುಮುರಿದ. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು ನಾನೊಬ್ಬ ಹೀನ ಅಪರಾಧೀಯಂತೆ ನೋಡಿದರು. ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ. ತಕ್ಷಣ ರಿಯಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಭದ್ರಯ್ಯ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮನೆಯವರು ಕೂತು ಒಂದು ನಕ್ಷೆ ತಯಾರಿಸಿದರು. "ದುಡ್ಡೆಷ್ಟು" ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಐದಂಕೀ ಮೊತ್ತಾ ಹೇಳಿದ ಭದ್ರಯ್ಯ. "ಸರಿ ನಾಳೇ ಕೆಲಸ ಶುರು ಮಾಡು. ಹಾಗೇ ಬರುವಾಗ ಎಸ್ಪೇಟ್ ಏಜಂಟ್ ಲಕ್ಕಪ್ಪನ್ನೂ ಕರ್ಕೊಂಬಾ" ಅಂದೆ. "ಅವನ್ಯಾಕೆ" ಎಂದ. "ಅಲ್ಲಯ್ಯಾ, ಅವನಿಗೆ ಈ ಮನೆ ಮಾರಿ ಅಲ್ಲವೇ ನಿಂಗಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡೋದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ದುಡ್ಡು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಲೀ" ಎಂದೆ.

ಇದಾಗಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದಿದೆ. ಯಾರೂ ಬಾತ್ ರೂಂ ಮಾತೆತ್ತಿಲ್ಲ ತಿರುಗಿ. ಹಳೆ ಬಾತ್ ರೂಂ ಇನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಯಾರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಾತ್ ರೂಂ, ಅಲ್ಲ ಅಲ್ಲ, ಗೃಹಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಕರೆದೇ ಇಲ್ಲ.

ಭದ್ರಯ್ಯ ನನ್ನನ್ನು ರಸ್ತೇಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಆ ಕಡೇ ತಿರುಗಿಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತಾನೆ. ಹೋಗಲೇ ಬಿಡಿ. ನನ್ನ ಮನೆ ನನ್ನ ಹತ್ರಾನೇ ಇದೇ ಇನ್ನೂ.

ಗತವೈಭವ

ಕಂಭಂ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ಮಾಜಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಪಟು ಹನುಮಂತರಾಯರು ಬಯಲಿನ ಹನುಮನಂತೆ ಮುಖ ಊದಿಸಿಕೊಂಡು, ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈ ಹೊತ್ತು ಮರಕುಂಟೆಯ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಕಲ್ಲು ಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದರು. “ಯಾಕೆ ಸ್ವಾಮಿ, ವರ್ಲ್ಡ್ ಕಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರು ಒಂದು ಮ್ಯಾಚ್ ಗೆದ್ದು, ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳಿಸಿದ್ದರೂ, ನೀವ್ ಹೀಗೆ ನೆಗೆಟೀವ್ ಪೋಸ್ ಮಾಡ್ಕೊಂಡು ಕೂತಿದ್ದೀರಲ್ಲ” ಅಂತ ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. “ಬಿಡಿ ಅಂದ್ರೆ, ಏನು ಪಾಯಿಂಟೋ, ಏನು ವರ್ಲ್ಡ್ ಕಪ್ಪೋ” ಅಂತ ತಾತ್ಸರದಿಂದ ಅವರು ಲೊಚಗುಟ್ಟಿದರು.

ಹನುಮಂತರಾಯರು ಕಾಲೇಜಿನ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ನಾವೆಲ್ಲಾ ತೀರಾ ಬಚ್ಚಾಗಲಾಗಿದ್ದೆವು. ಒಂದು ಪಾವು ಕಡಲೆಕಾಯಿ, ಒಂದು ಚೂರು ಬೆಲ್ಲವನ್ನು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ತುರುಕಿಕೊಂಡು, ಅವರು ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಚುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಬೌಲಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಓವರ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಉರುಳಿಸದಿದ್ದರೆ ರಾಯರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಾಲು, ಪುಟ ಏಳದೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆಯೇ ಉರುಳಿಕೊಂಡು ವಿಕೆಟ್‌ಕಡೆಗೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಪ್ರಯಾಸ ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ಯಾಟ್ಸ್‌ಮನ್‌ಗಳ ಅವಸ್ಥೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಪಿನ್ನು ಗೂಗ್ಲಿ ಬೋಲಿಂಗ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ರಾಯರ ಪಿಂಡದ ಬೋಲಿಂಗು, ಬ್ಯಾಟ್ಸ್‌ಮನ್‌ಗಳಿಗೆ ನುಂಗಲಾರದ ತುತ್ತಾಗಿತ್ತು. ‘ಪಿಂಡದ ಹನುಮಂತರಾಯರು,’ ಎಂದೇ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ರಾಯರಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದರು.

“ಅಲ್ಲಯ್ಯ, ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಟೆಸ್ಟ್‌ಮ್ಯಾಚುಗಳೂಂತಂದ್ರೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಭ್ರಮ, ಏನು ಕಥೆ, ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಯಾವ ಆತುರವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಐದು ದಿನಗಳು ಎಷ್ಟು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಆಡ್ತಿದ್ದು, ಕವರ್ ಡ್ರೈವುಗಳು, ಸ್ವೀಪ್ ಕಟ್ಟುಗಳು, ಸ್ಟ್ರೋಕುಗಳನ್ನ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಟ್ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊಡೀತಿದ್ರೆ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಎಂಥ ಹಬ್ಬ ಆಗ್ತಿತ್ತು. ಕ್ರಿಕೆಟೂಂತಂದ್ರೆ ಬರೀ ಕ್ರೀಡೆ ಅಲ್ಲಯ್ಯ ಅದು ಒಂದು ಕಲೆ. ಒಂದು ಆರ್ಟ್, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಆಡಿದ್ರೆ ಅದರ ಮಜವೇ ಬೇರೆ, ತಿಳೀತೆ?” ಎಂದು ಹನುಮಂತರಾಯರು, ಆಟದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

“ಅದು ಸರಿ ರಾಯರೆ, ಈಗ್ಗೂ ಆ ಪಾಯಿಂಟ್ಸೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದಲ್ಲಾ” ಎಂದೆ ನಾನು

“ನಿನ್ನ ತಲೆ, ಅಲ್ಲಯ್ಯ ಈಗ ಇರೋದು ಇಷ್ಟೆ, ಆದಷ್ಟು ರನ್ನುಗಳನ್ನು ಬಾಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಆತುರ ಇದೆ. ಕಂಡಾಪಟ್ಟೆ ಬೀಸಿ, ರನ್‌ರೇಟುಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬೋ ಕಾಳಜಿ ಇದೆ ಅಷ್ಟೆ, ಯಾವ ಬಾಲಿಗೆ ಎಂಥಹ

ಟ್ರೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೂಂತ ಯಾಗಿ ಅಳೆದು ಆಡ್ವಾರೇನಯ್ಯ ಈಗ. ಆದುವವರಿಗೂ ಟೈಮಿಲ್ಲ, ನೋಡುವವರಿಗೆ ಮೊದಲೇಯಿಲ್ಲ. ಕೂಲ್ಬೆಬಿಸಿ, ಬಾಂಟಿ,ನೋ, ಸಿಕ್ವರೋ, ಹೊಡ್ತು ಜನಾನ ಮೆಚ್ಚಿಸೋಕೆ ನೋಡ್ವಾರೆಯೇ ಹೊರ್ದು, ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಯಾವನಯ್ಯ ಆಡ್ವಾನೆ. 'ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿ ಮೈ ನೆರೆದಳೂ' ಅಂಬೋ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ, ಅಷ್ಟೆ" ಎಂದು ರಾಯರು ಸುಫೀಫನವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು.

"ಅಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ, ಕುಟ್ಟಾ ಕುಟ್ಟಾಂತ ಕುಟ್ಟಿ, ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಎಳೆದಾಡಿ ಟೈಂ ವೇಸ್ಟ್ ಮಾಡೋಕಿಂತ ಈಗಿನ ಹಾಗೆ ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಆಡಿ ಮುಗಿಸೋದು ಚೆನ್ನಲ್ಲವೇ ಸ್ವಾಮಿ. ಓಂದೆ ಮೂರು ದಿನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮದುವೆಗಳು ಈಗ ಮೂರೇ ಘಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಹಾಗೆ" ಎಂದೆ ನಾನು.

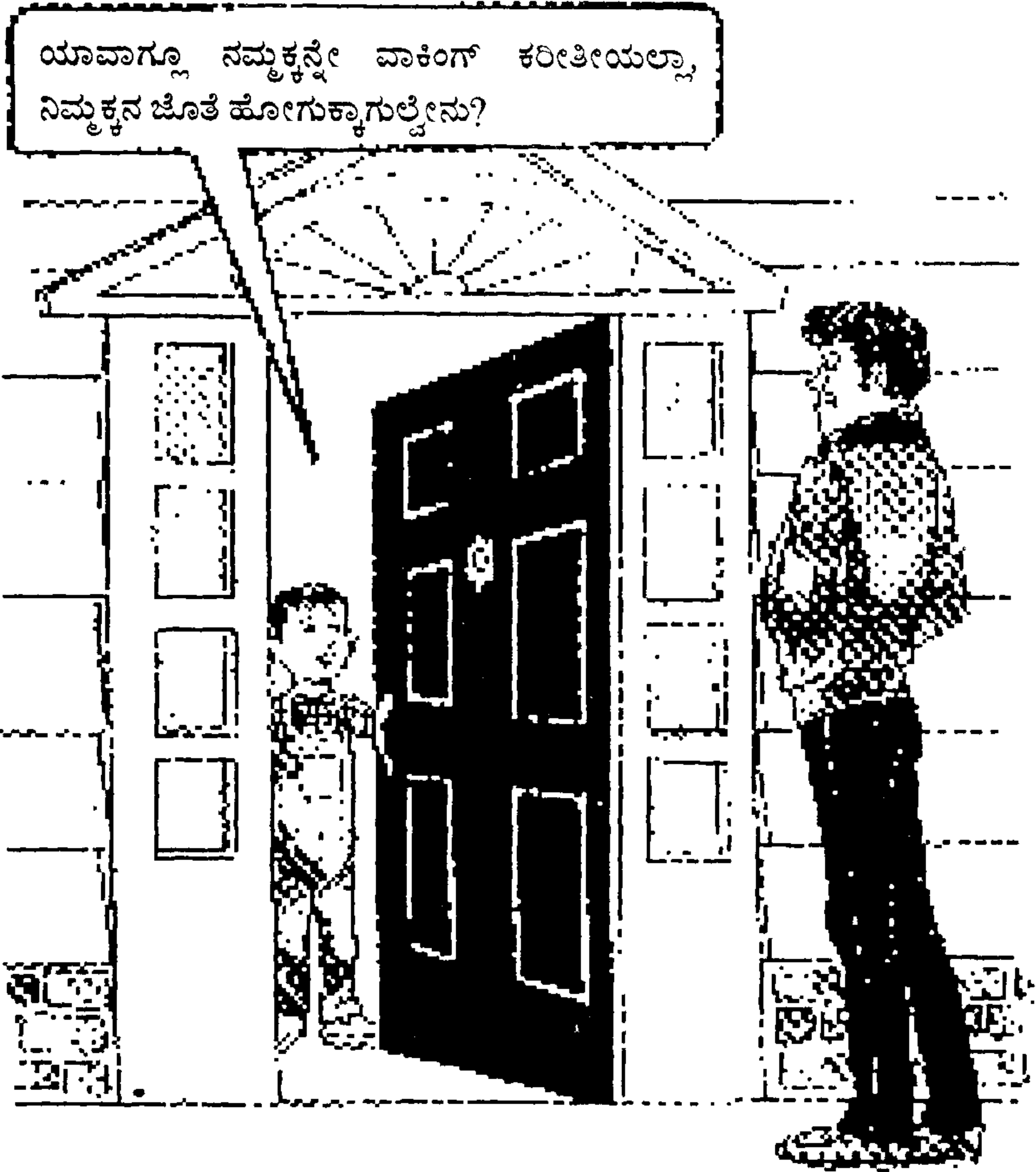
"ಎಂಥ ವೇಸ್ವಯ್ಯ, ಆಟಗಾರರನ್ನ ರನ್ನುಗಳು ಮಾಡೋಯಂತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲ. ಇಂಥ ಆಟ ಆಡಿದ್ರೇನು ಬಿಟ್ಟೇನು, ಕ್ರಿಕೆಟ್ನಂತಂದ್ರೆ ಒಂದು ಕಾವ್ಯದ ಹಾಗೆ ಕಣಯ್ಯ. ಕಾಲು ಘಂಟೆಗೊಂದು ಕವನ ಗೀಚಿದರೆ ಕಾವ್ಯವಾಗುತ್ತೇನಯ್ಯ, ಹಾಗೇ ರನ್ನುಗಳ ಲೆಖ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡ್ತಾಕೂತ್ರ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಗುತ್ತೇನಯ್ಯ. ಇಪ್ಪತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕವಿತೆ ಗೀಚಿದ ಅನ್ನೋದಲ್ಲಯ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಕವಿತೆ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ ಅಂಬೋದು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರೋದು, ಹಾಗೇನೇ, ಒಂದು ಓವರ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ರನ್ನು ಮಾಡಿದ ಅನ್ನೋದಲ್ಲಿ, ಆಟಗಾರ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ ಆಟ ಆಡಿದ್ದೆ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನೋದೆ ಬಲುಮುಖ್ಯ" ಎಂದು ರಾಯರು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದರು.

"ನೋಡಯ್ಯ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಪೆವಿಲಿಯನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ, ಘಂಟೆಗಟ್ಟಿ ಕೂತು, ಸೀಟಿ ಹೊಡ್ತು, ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ, ಆಟಗಾರರನ್ನ ಹೇಗೆ ಎನ್‌ಕರೇಜ್ ಮಾಡ್ತಿದ್ದು ಗೊತ್ತೇನಯ್ಯ. ಈಗಿನ ಹಾಗೆ ಗೂಬೆಗಳ ತರಹ ಟಿ.ವಿ ಮುಂದೆ ಕೂತು ಮ್ಯಾಚುಗಳ್ಗೆ ನೋಡ್ತೀರಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಇನ್‌ವಾಲ್ವ್‌ಮೆಂಟೂ ಇರ್ತಿತ್ತು, ನೋಡಯ್ಯ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಲ್ಲದ ನಾಟಕಗಳು ಹೇಗಿರುತ್ತೋ ಹಾಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಲ್ಲದ ಪೆವಿಲಿಯನ್ ಕೂಡ. ಪೆವಿಲಿಯನ್ ಬಿಕ್ಕೋ ಅಂತಿದ್ರೆ ಆಟಗಾರರಿಗೆ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತೆ ಹೇಳಯ್ಯ?" ಎಂದು ರಾಯರು ಸವಾಲು ಹಾಕಿದಾಗ ನನಗೆ ಏನು ಹೇಳಲೂ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ನಾನು - ಕೂತದ್ದು ನೋಡಿ ಅವರೇ ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದರು.

"ರನ್‌ರೇಟ್ ಮೇಲೆ ನಿಗಾಯಿಟ್ಟು, ಓವರುಗಳ್ಗೆ ಎಣಿಸೋತ ಆಟ ಆಡಿದ್ರೆ ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಆಗುತ್ತೆ ಹೇಳು. ಆಟಾನ ಗಡಿಬಿಡಿ, ಅವಸರಯಿಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆಡಿದ್ರೆ ನೋಡೋಕೆ ಅಷ್ಟೂ ರಸಮಯವಾಗಿರುತ್ತೆ ಎಂದು ರಾಯರು ಭಾವುಕರಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

“ಅಲ್ಲಾ ರಾಯರೆ, ಮೂರು ದಿನದ ಮದುವೇನ ಮೂರು ಘಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸೋ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಐದುದಿನಗಳು ಮ್ಯಾಚ್ ನೋಡ್ತಾಕೂತಿರೋಕೆ ಯಾರಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಪುರುಸೊತ್ತಿರುತ್ತೆ. ನರಸಿಂಹರಾಯರು, ದೇವೇಗೌಡರನ್ನ ಬಿಟ್ಟರೆ, ನಿಧಾನಸ್ತರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸ್ವಾಮಿ ಸಿಕ್ತಾರೆ?” ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಅವರ ಕಿವಿ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಹನುಮಂತರಾಯರು ಗತಕಾಲದ ವೈಭವವನ್ನು ಮೆಲಕು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲೇ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿದ್ದರು.

ಮ್ಯಾಡ್ ಕೃಪೆ

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಅವತಾರ

ಡಾ. ಎಚ್.ಕೆ. ರಂಗನಾಥ್.

ಹತ್ತೊಂದನೆಯ ಸುತ್ತು ಬಂದಮೇಲೆ
ಹುಟ್ಟಿದವನು-ಇವನು.
ಬತ್ತೀಸ ಹರಕೆಗಳ ಹೊತ್ತು ಬಂದವನು.
ಬೇಕು-ಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿ ಕರೆದವನು
ಕಣ್ಣಿನಲಿ ಕಣ್ಣಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂದವನು.

ತಿಂಗಳಾರು ಕಳೆಯುವಲ್ಲಿ
ಮೀನಿನಂತೆ ಮಿಂಚಾಡಿದವನು.
ನೆಲದಲ್ಲಿಯೇ ಜೀಕಿ ಈಸಾಡಿದವನು.
ಹಿಡಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಯೂ ಸಿಕ್ಕದೆಯೇ,
ನುಣುಚಿಕೊಂಡವನು.

ವರುಷವೇ ಆಗಿಲ್ಲ ಇನ್ನೂ-
ಮುಖದಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕಿತುಳುಕುವ ಆ
ಅಲೆಅಲೆಯ ನಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಕೆಹೊಡೆದು,
ಎಲ್ಲವರ ಮನದಲ್ಲಿ ಹಾಲುಗಡಲನು ಕಡೆದು,
ಕಹಿಯ ತಗ್ಗಿಸಿ, ಅಮೃತ ಉಗ್ಗಿಸಿ,
ಕೂರ್ಮನೇ ಆದವನು.
ಬೆಳುದಿಂಗಳಿನ ಕನೆಯ ಮೈಯಿನವನು.

ಮತ್ತೊಂದೆ ವರುಷ, ಮುತ್ತಿನಂತಿದ್ದಮನೆ
ಇವನ ಪುಟ್ಟ ಕರಗಳಲಿ ಸಿಕ್ಕಿನುಚ್ಚುನೂರು,
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಎರಚಾಡಿ ಚೂರು-ಪಾರು.
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಪನೆ ಮುಂಗೋಡಿನಲಿ ಮೇಲೆತ್ತಿತಂದು,
ಅದಮುರಿದು, ಇದಹರಿದು, ಕತ್ತಾಡಿ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಚಿಂದಿ,
ಹೋಳಿಮಾಡಿದಂತೆ ಗೂಳಿ-ಹಂದಿ!
ತಡೆಯಲುಂಟೆ ಇವನ ಈ ಅವಾಂತರ?
ಛೇಡಿಸಿದರೆ ತುಂಟನಗೆಯೇ ಇವನುತ್ತರ!

ಮತ್ತೊಂದೇ ವರುಷ ಮುರಿಯುವಲ್ಲಿ
 ಅಬ್ಬ, ಕೋಪವೇನು ಕಡಿಮೆಯದೆ?
 ಅಬ್ಬರಿಸಿದರೆ ನರಸಿಂಹ!
 ಹಿಡಿದು ನಿಲಿಸಿದರೆ ಕೆರಳಿದ ಪರಶುರಾಮ
 “ಬೇಡ- ಬೇಡಯ್ಯಾ- ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಜಾಣ
 ನಾವೆಲ್ಲ ಕೋಣ” ಎಂದು ರಮಿಸಿ, ಪರಾತುಹೇಳಿ
 ಮುದ್ದಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಶ್ರೀರಾಮ
 ಆಗಲೀಗ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆರಾಮ!
 ಮತ್ತೆ ಮರುಕ್ಷಣವೆ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ,
 ಕಳ್ಳಾಟ, ಕೀಟಲೆ ಕಿತಾಪತಿ, ಹುಯಿಲೋಹುಯಿಲು
 “ಸಿಕ್ಕಿದ- ಹಿಡೆ” ಎಂದರೆ ಬರೀ ಬಟ್ಟ ಬಯಲು
 “ಸಾಕಪ್ಪಾ-ಸಾಕು” ಎಂದೆವೆ?
 ಛೇ! ಛೇ!! ಬೇಕಿವನು ಬೇಕೇಬೇಕು!!

ಇವನಿಂದ ಏನಿದೆಷ್ಟುತಾಪ
 ಆದರಿವ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನಾ ದೀಪ
 ಮೂರೆ ವರುಷದ ಮುದ್ದುವಾಮನ,
 ನಮ್ಮ ಒಳ ಹೊರಗುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆವರಿಸಿ ತುಂಬಿ
 ಹಬ್ಬಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ!
 ಕಲ್ಕಿಯೇ ಇವನು ನಿಜ, ಅಸಹಾಯಶೂರ,
 ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಅಗದೀ ಭಯಂಕರ,
 ಮಲಗಿದರೆ ದಿವ್ಯಮಂಗಲ ಸುಂದರ,
 ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬುದ್ಧನ ಮುದ್ರೆ!

ಮೂರೆ ವರುಷಗಳ ಎಳವೆಯಲ್ಲಿ,
 ಹತ್ತೂ ಅವತಾರಗಳ ಲೀಲೆ ತೋರುವನಲ್ಲ!
 ಸರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವತೊಟ್ಟ ಆವರಣ
 ಪನ್ನೊಂದನೆಯ ಅವತಾರವೇ ಇವನು!
 ಇದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ- ಸಿದ್ಧಪ್ರಮಾಣ!!

ಹಳೆಬೇರು ಹೊಸಬೇಡು

ಬಾಗೂರು ಚಂದ್ರ

ಮೊನ್ನೆ ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸಂಜೆಯ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ... ಕ್ಷಮಿಸಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಹೈಫೈಯರ್ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೇನೋ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ದೆಹಲಿಯ ನಡುವೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಹದಿನೈದು-ಇಪ್ಪತ್ತು ವಿಮಾನ ಓಡಾಡುತ್ತಿವೆಯಂತೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಬಸ್ ಅಥವಾ ಬಿಹಾರದ ರೈಲಿನಂತೆ ವಿಮಾನದ ಟಾಪ್‌ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಹೋಗಲು ಜನ ಸಿದ್ಧರಂತೆ. ಆದರೆ ಗಗನಸಖಿಯರು ಮೇಲೆ ಕುಳಿತವರಿಗೆ ತಿಂಡಿಪ್ಯಾಕೇಟ್ ಬಿಲ್‌ಕುಲ್ ಹಂಚಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಟಾಪ್ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲವಂತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಜಂಬ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ ಇಷ್ಟುವರ್ಷ ತಾಪೇದಾರಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ವಿಮಾನದ ಚಾರ್ಜ್ ಸರಕಾರ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನಾನೂ ಆ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಏನೋ ಹೇಳಲು ಹೊರಟು ಎಲ್ಲೋ ಹೋಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮಿಸಿ ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಅಂದು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸೀಟಿನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ತಮ ಚಿತ್ರಗಳ ಅಂದದ ಮುದ್ರಣದ ಏರ್‌ಲೈನ್ಸ್ ಮ್ಯಾಗಜೀನ್ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಜಾಹೀರಾತಿನ ಒಂದು ಪುಟ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ 'ದಿಸ್ ಇಸ್ ಯೂಸ್‌ಲೆಸ್ ವೇಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಮನಿ' ಎಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವವರು ಶ್ರೀಮದ್ ಗಾಂಭೀರ್ಯದವರು. ಪಕ್ಕದವರ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಮೊಣಕೈ ತಿವಿದಾಗ ಸಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಈ ವಿಚಿತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾರು ಎಂದು ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ ತಿಳಿಯಿತು. ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಯವರು. ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವರ ಯಜಮಾನರ ಆಸ್ತಿವ್ಯಾಜ್ಯವಿದೆ. ಯಜಮಾನರೊಡನೆ ದೆಹಲಿ-ಬೆಂಗಳೂರು ಮಧ್ಯೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರಂತೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಊರಿಗೆ ಐದುಗಂಟೆ ಕಾರ್ ಪ್ರಯಾಣ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಕಾರ್ ಬಂದಿರುತ್ತದಂತೆ. ಒಂದು ಬಾರಿ ದೆಹಲಿಗೆ ಬರಲು ಇಪ್ಪತ್ತೈದುಸಾವಿರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಯಜಮಾನರು ದೊಡ್ಡಕುಳವೇ ಇರಬೇಕು ಆದರೆ ಇವರು ಯಜಮಾನರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಸೊಸೈಟಿಯ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್. ಮಿಡಲ್‌ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮಿಡಲ್. ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮಧ್ಯಮ.

ಅತಿ ದೀರ್ಘ ಮುನ್ನುಡಿ ಅದರ ಎರಡರಷ್ಟು ಉದ್ದದ ವ್ಯಕ್ತಿಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ಈಗ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ರೇಕ್ ಬರಬೇಕು. ಅತಿ ಸುಂದರ ಯುವಕ, ಅವನ ಅತಿ ನುಣ್ಣನೆಯ ಗಲ್ಲ. ಅದರ ಹತ್ತಿರ ಸೂಪರ್ ಫೈನ್ ಫಿನಿಷ್‌ನ

ಷೇವರ್-ವಿದ್ಯುತ್ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಟರಿ ಚಾಲಿತ ಚೂಪು ಅಲುಗಿನ ರೋಮ ನಿವಾರಕ ಉಪಕರಣ. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಥಳಥಳ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಅತಿ ಆಕರ್ಷಕ ಚಿತ್ರ, ನನ್ನ ಪಕ್ಕದ ರಾಯರಿಗೆ ಕೋಪತಂದ ಜಾಹೀರಾತು.

ಬಿ ಯಿಂದ ಷುರುವಾಗಿ ಎನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವ ಮಧ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ಅಕ್ಷರವಿರುವ ಈ ಷೇವರ್ ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಯಂತೆ ಎರಡನೆಯದು ಈಗಾಗಲೇ ಅದೆಷ್ಟೂ ಲಕ್ಷ ಮಾರಾಟವಾಗಿದೆಯಂತೆ. ಒಂದು ಮುಕ್ಕಾಲು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯ ಮೊದಲನೆಯ ಮಾದರಿ ಕೊಂಡ ರಾಯರ ಅನುಭವ ಮಾತ್ರ ತುಂಬಾ ಕಹಿ.

ಜಿಲೆಟ್ ಮಹಾಶಯ ಸೇಪ್ಪಿರೇಜರ್ 1895ರಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿದನಂತೆ. ಅದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೂ ಬಂತು. ಅಕ್ಕಿತಿಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ನಮ್ಮ ರಾಯರಮನೆಯನ್ನು ಹತ್ತುವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿತಂತೆ. ಆದರೆ ಅದರನೂರು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಬಂದ ಈ ಆಧುನಿಕ ರೂಪ ದೆಹಲಿಗೆ ಬಂದ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ವಿಮಾನದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಜಾಹೀರಾತು ಮೂಲಕ ಬಹುಷಃ ರಾಯರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಿತು. ಅಕ್ಕಿತಿಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಗೂ ಬಂತು.

ಆ ಜಾಹೀರಾತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಈ ನುಣುಪಿನ ಗಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮುಂಚಿನದೆ ಅಥವಾ 'ನಂತರದ್ದೇ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ನನಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಬೆಳಗಿನ ಅಲಂಕಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆಫೀಸ್‌ಗೆ ಹೋದ ಜನ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೀದಾ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಷೇವರ್ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ-ಬೆಳಗಿನ ಒಂಬತ್ತು ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಂಜೆ ಐದರ ನಡುವಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಇದು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮುಂದೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಪಾಪ ರಾಯರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ.

ರಾಯರು ಅಕ್ಕಿತಿಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಗೋಡೆಯಮೇಲಿನ ಪಂಚಾಂಗ ಕಾಣಿಸಿತು. ಪಂಚಾಂಗ ನೋಡದೆ ಆಯುಷ್ಯಮೃತ್ಯು ಸೋಮ, ಬುಧ, ಗುರುವಾರಗಳೂ ಎರಡು, ಮೂರು, ಐದು, ಒಂಬತ್ತು, ಹದಿಮೂರನೆಯ ತಿಥಿಗಳು ಇಪ್ಪತ್ತೇಳರಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತ ಎನ್ನುವುದುರಾಯರು ಹೇಳಬಲ್ಲರು. ತಿಥಿ, ವಾರ, ನಕ್ಷತ್ರ ಮೂರು ಯಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುವ ದಿನಕ್ಕಾಗಿ ರಾಯರು ಒಂದೂವರೆ ವಾರ ಕಾಯಬೇಕಾಯಿತಂತೆ. ಅಂದು ಪೂರ್ವಾಷ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಷೇವರ್ ಗಲ್ಲಕ್ಕೆ ತಗುಲಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ಮುಂದೆ ಹೋಗಲು ನಿರಾಕರಿಸಿತು. ಈ ಜರ್ಮನ್ ಕಂಪನಿಗೆ ರಾಯರಂತಹವರಿಗೆ ಲಾನ್ ಮೋವರ್ ಬ್ಲೇಡ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಂಕುತಿಮ್ಮ ಹಳೆಬೇರು-ಹೊಸಚಿಗುರು ಸೇರಿದರೆ ಮರ ಚಂದ, ಹಳೆ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಹೊಸಯುಕ್ತಿ ಸೇರಿದರೆ ಜೀವನ ಚಂದ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನಂತೆ. ಆದರೆ ರಾಯರ ಹಳೆ

ಬೇರಿಗೆ ಈ ಹೊಸಬ್ಲೇಡಿನ ಯುಕ್ತಿ ಸೇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಥೆ ದುಃಖಾಂತವಲ್ಲ. ತೃಪ್ತಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಹಣವಾಪಸ್ ಎನ್ನುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಯರು ಇದನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕೋರ್ಟಿನ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಬೇಗ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ರಾಯರು ಮುಂದಿನ ಸಲ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಹಣ ವಾಪಸ್ ಪಡೆದರು. ನಾನು ಆಗ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಜಾಹೀರಾತುಮೇಲಿನ ರಾಯರ ಕೋಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲಿಲ್ಲ.

ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ್ರೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಅನ್ತಾರಲ್ಲಾ,
ಅದು ತಿಹಾರ್ ಜೈಲಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತೇನು?

ಸಂಪಾದಕರಿಗೊಂದು ಪತ್ರ

ಎಂ.ಎಸ್.ಕೆ.

ಮಾನ್ಯರೇ,

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 96ರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ನಾಚಿಯವರ ರೋಬೋ ಮತ್ತು ಕಾಗೆ ಲೇಖನ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಓದಿ ಮುಗಿಸಿ ನನ್ನ ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ “ನೋಡೋ, ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕಥೆಯ ಪ್ಲಾಟ್ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದಿದೆ” ಅಂದೆ. ಅವನು ಅದನ್ನು ತುಂಬಾ ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿ ಓದಿ ಪುಸ್ತಕ ವಾಪಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾ “ಇದು ಕಥೆ, ಪ್ಲಾಟ್ ಒಂದೂ ಅಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಸಂಗತಿ” ಅಂದ ನನಗೆ ಶಾಕ್ ಆಯ್ತು.

“ಅಂದ್ರೆ ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಹೀಗೇ ನಡೆಯುತ್ತೇ ಅಂತೀಯ” ಅಂದೆ.

“ಹೌದು” ಅಂದ. “ನಿಂಗಿ ಹ್ಯಾಗಯ್ಯ ಗೊತ್ತು” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ.

“ಹೀಗಾಗೋದು ನಾನೇ ನೋಡಿದೀನಿ” ಅಂದ. “ಎಲ್ಲವ್ವಾ ನೀ ನೋಡಿರೋದು. ಸುಮ್ಮನೆ ತಮಾಶೀ ಮಾಡ್ಬೇಡ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿ ಹೇಳು” ಅಂದೆ.

“ನಾನೂ ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗೇ ಹೇಳ್ತಾ ಇದೀನಿ. ಇದನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಟೂರ್ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ನೋಡ್ತೆ. ಒಂದು ಹದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಕೈಲಿರೋ ನೋಟನ್ನ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅದರ ಯಜಮಾನನ ಡಬ್ಬಕ್ಕೇ ಹಾಗ್ತಾ ಇತ್ತು. ಹದ್ದು ಹಾಗ್ತಾಡಿದಮೇಲೆ ಕಾಗೆ ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದು” ಅಂತ ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಹೇಳ್ತೆ.

“ಹಾಗಾದ್ರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನ ತಿಂತಾಯಿದ್ದಿದ್ದು ಕಾಗೇ ಕಚ್ಚಿದ ಒಡೇನಾ” ಅಂದೆ.

“ಇರಬಹುದು” ಅಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಿಸಿದ.

“ಥೂ ಥೂ ಆ ನೀಚ ನೋಡು. ಹೇಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡ್ತಿದ್ದಾನೆ ಜನಕ್ಕೆ. ದೇವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕಾಗೆ ಎಂಜಲು ತಿನ್ನಿಸಬಹುದಾ” ಅಂದೆ.

“ನಮಗೆಲ್ಲಾ ದೇವರ ಹೆಸರ್ ತಾನೇ ಇಟ್ಟಿರೋದು. ಆ ಕಾಗೆಗೂನೂ ದೇವರ ಹೆಸರಿಟ್ಟರೇನೀಗಾ” ಅಂದ.

“ಅದಲ್ಲವ್ವಾ ನಾ ಹೇಳ್ತೀರೋದೂ. ಅವನು ಆ ದೇವರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಈ ಎಂಜಲು ಕೊಡ್ತೆ ಇದಾನಲ್ಲಾ. ಇದು ಸರಿಯಾ” ಅಂದೆ,

“ಅವನು ಆ ಕಾಗೆ ಕಚ್ಚಿದ್ದನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟಾಗಿ ಕೊಡದಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನ ಇನ್ನೊಂದುಸಾರಿ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಎಣ್ಣೆಗೆ ಹಾಕಿ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕರಿದು ಆ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ವಡೇನಾ ಕೊಡುತ್ತಿರಬಹುದು” ಅಂದ.

“ಅಂದರೇ ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳೋ ಹಾಗೆ ರೀ ಸೈಕಲ್ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಪೇಪರ್ ಥರ ಇದೂ ರೀ ಸೈಕಲ್ ವಡೇನಾ” ಅಂದೆ.

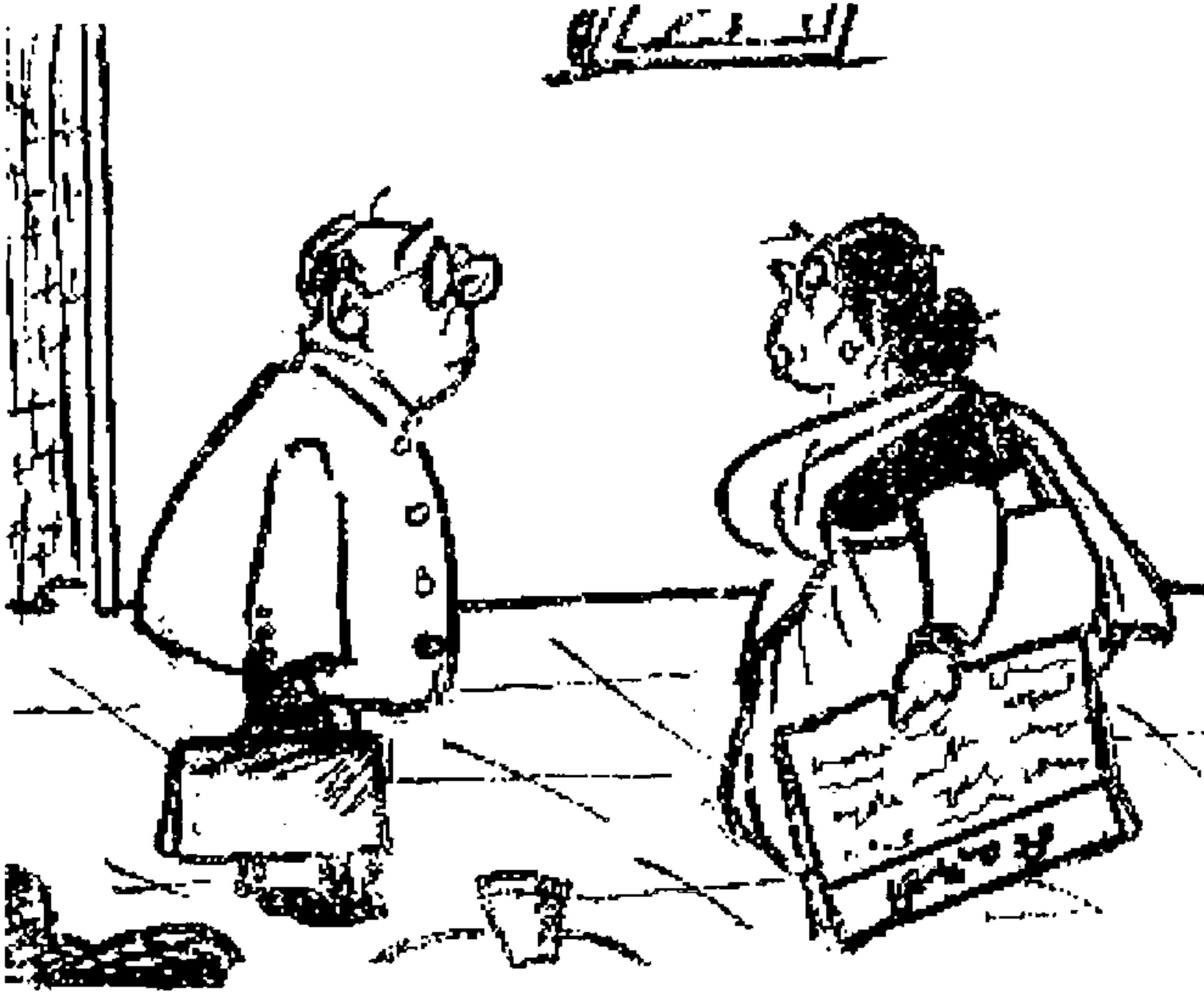
“ನೀ ಹೇಳೋದು ಸುತರಾಂ ಸರಿ. ಈಗೆಲ್ಲಾ ರೀ ಸೈಕಲ್ಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಾಲ್ಯೂ ಅಲ್ವಾ” ಅಂದ.

“ಈ ರೀ ಸೈಕಲ್ ವಡೇ ತಿನ್ನಬಹುದೇನಪ್ಪಾ” ಅಂದೆ.

“ನಂಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ” ಅಂದ.

ಈಗಿರೋ ಫಜೀತಿಗಳೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆ ಇದೊಂದು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲ್ವಾ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೀದೀಲಿ ಸಲೀಸಾಗಿ ವಡೇ ತಿನ್ನೋಹಾಗೂ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ. “ರೀ ಇದು ಸಾದ ವಡೇನ ಇಲ್ಲಾ ರೀ ಸೈಕಲ್ವಾ?” ಅಂತ ಕೇಳೋ ಹಾಗಾಯ್ತಲ್ಲಾ. ಆ ಮುರುಗನೇ ಗತಿ.

ನಿಮ್ಮುಖಕ್ಕೆ ಮಂಗ್ಕಾರ್ತಿ ಎತ್ತ. ನಮ್ಮನೇನ ಯಾರಾದ್ರೂ Raid ಮಾಡಿದ್ರೆ ಒಂದ್ಕೋಟೀನೂ ಸಿಗೋಲ್ಲಲ್ವಾರೀ. ನಾನು ಹೇಗೆ ತಲೆ ಎತ್ತೊಂಡು ಓಡಾಡ್ಲೀ?

ಇವರೇ ನೋಡಿ ಬಾವಾಜಿ!

ಭಾರತೀ ಕಾಸರಗೋಡ್

ನಮ್ಮ 'ಅಪರಂಜಿ' ಅಪರಂಜಿಯಂತಹ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅಂತಹ ಹೃದಯಸಂಪನ್ನರೊಬ್ಬರನ್ನು ಆಕೆಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಯಾರೆಂದಿರಾ? ಅವರೇ ನೋಡಿ ಬಾವಾಜಿ!

ಬಾವಾಜಿಯ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದದ್ದು. ಅವರ ಉಸಿರಿನಷ್ಟೇ ಅವರಿಗೆ ಸಹಜವಾದದ್ದು. ಒಂದು ಸಾರಿ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಬಾವಾಜಿಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದರು ಅವರ ದುಗುಡ ತುಂಬಿದ ಮುಖವನ್ನು ಕಂಡು ಬಾವಾಜಿ ಅನುಕಂಪದಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಿದರು 'ಯಾಕೋ ಹೀಗಿದ್ದೀ?' 'ಅಯ್ಯೋ, ಏನು ಹೇಳ್ತೀ?... ಮೂರು ದಿನದಿಂದ ಮನೆಕೆಲ್ಸ ಎಲ್ಲಾ ನಂದೇ... ಜೀವನ ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ.' 'ಯಾಕೆ? ಏನಾಯ್ತು?' 'ನನ್ನ ಹೆಂಡ್ತೀಗೆ ವಿಪ್ರೀತ ಬೇಧಿ ಕಣೋ!' ಬಾವಾಜಿ ಶಾಂತವಾಗಿ ಸಂತೈಸಿದರು 'ಹೋಗ್ಲಿಬಿಡೋ... ಅದನ್ನಾಕೆ ನೀನು ಅಷ್ಟೊಂದು ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚುತ್ತೀ?' ವಿಷಯ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಗಿದಿದ್ದರೆ ಅದು ಹಾಸ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗೆಲೆಯನಿಗೆ ತಾವು ಅಂದ ಮಾತನ್ನು ಬಾವಾಜಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪದೇ. ಪದೇ ಹೇಳಿದರು. ಮುಸಿ ಮುಸಿ ನಕ್ಕರು!

ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪದಗಳನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುವು-ಮುರುವು ಮೂಡಿ ಬಳಸುವ ಕೌಶಲ್ಯ ಬಾವಾಜಿಗಿದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಐದೂವರೆಗೆ ಬಾವಾಜಿಯನ್ನು 'ಏನುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?' ಎಂದು ಕೇಳಿ. ನಿಮಗೆ ಬರುವ ಉತ್ತರ 'ಪಾದಪೂಜೆ ನಡೀತಾ ಇದೆ.' ಐದೂ ಮುಕ್ಕಾಲಿಗೆ 'ಪೂಜೆ ಸಾಮಾನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳದೀನಿ. ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡ್ತೀನಿ' ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಅವರು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕೈಂಕರ್ಯ 'ಅಭಿಷೇಕ' ಇದೆಲ್ಲ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ 'ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣೆ ಆಗ್ತಿದೆ... ಯಾರೂ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಬೇಡಿ' ನಿಮಗೆ ಗೊಂದಲವಾಗುತ್ತಿರಬೇಕು. ಬಾವಾಜಿಯ ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ ಹೀಗೆ ಪಾದಪೂಜೆ - ಶೌಚ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಪೂಜೆ - ಮುಖಕ್ಕಾರ, ಅಭಿಷೇಕ - ಸ್ನಾನ ಮತ್ತು ನೈವೇದ್ಯ - ತಿಂಡಿ ಸೇವನೆ.

ಕೆಂಪನೆಯ ಗರಿಗರಿ ದೋಸೆ ಬಾವಾಜಿಗೆ ಪ್ರಣ. ಅದನ್ನು ಮೆಲ್ಲಲು ಚಟ್ನಿ, ತುಪ್ಪ, ಸಾಗು, (ಇದ್ದರೆ ಘಮ್ತನ್ನುವ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಪಲ್ಯ!) ಮೊಸರು, ಎಲ್ಲವೂ ಬೇಕು. ಒಂದೊಂದನ್ನೇ ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾಗಿ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಸವಿಯಬೇಕು. ಅವರ ಆಪ್ತಸಖಿ ಗುಂಡಣ್ಣ ಏನಾದರೂ ಬೇಗ ಬೇಗ ತಿಂದು ಮುಗಿಸಿ ಮೇಲೆದ್ದು

ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಾವಾಜಿ ಲೇವಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. 'ಇದೇನಿದು ಗುಂಡು, ಮೂರಕ್ಕೇ ಮುಕ್ತಾಯವೇ? ನನ್ನದು ನೋಡಿ, ನಾಲ್ಕನೇ ಪಿಕೆಟ್ಟು!.... ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ಪಿಕೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಉರುಳಿಸುವ ವಿಚಾರ ಇದೆ? ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಊದಿದ ಕಾಯಿಹೂರಣದ ಕರಿಗಡುಬು ಬಾವಾಜಿಯ ಅತಿಪ್ರಿಯ ಬಕ್ಷ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಅವನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅವರು ಹೀಗೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ.

'ಅವನನ್ನು ಬಲಗೈಲಿ ಲಾಘನವಾಗಿ ಹಿಡಿದು, ಮೇಲ್ತುದಿಯನ್ನು ಮೃದುವಾಗಿ ಕಚ್ಚಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತೂತು ಮಾಡಿ. ಅವನ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಗಸಗಸೆಪಾಯಸ ತುಂಬಿ. ಈಗ ಹೊಡೆಯಿರಿ ಅವನ್ನ!... ಅದೇನು ಮಜಾಕೊಡ್ತಾನೆ ನೋಡಿ!' ಇದು ಬಾವಾಜಿಯ ರುಚಿ ವೈಖರಿ. ಪ್ರತಿದಿನದ ಊಟದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡೇ ಪೀರಿಯಡ್‌ಗಳೆಂದು ಅವರಿಗೆ ವ್ಯಥೆಯಂತೆ. ಹಬ್ಬದ ದಿನಗಳಲ್ಲಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪರಮಾನಂದ. ಅಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅದೆಷ್ಟು ಪೀರಿಯಡ್‌ಗಳು? ಕೂಟನ್ನ, ತಿಳಿಸಾರನ್ನ, ಪುಳಿಯೋಗರೆ, ಸಿಹಿಬಕ್ಷ್ಯ, ಅಂಬೊಡೆ, ಬೋಂಡಗಳು.... ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರೆದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷೋಭೆಗೀಡು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನೋರ್ವ ಅಹಿಂಸಾವಾದಿ.

ಬಾವಾಜಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಿಸ್‌ಪೂರಾ ಸಮೆಸಿದ್ದು ಮಠಾಧೀಶರೊಬ್ಬರು ನಡೆಸಿದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ. ಆ ಮಠಾಧೀಶರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಜಗದ್ಗುರುವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ತಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡಾಗಲೆಲ್ಲ ದೀರ್ಘದಂಡಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿ ಹಲವು ಬಾರಿ ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಕೆನ್ನೆಗಳನ್ನು (ಸ್ವಾಮಿಯವರದಲ್ಲ!) ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಅಭಿಲಾಷೆ ಬಾವಾಜಿ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದವರು, ಆ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಎದೆಯ ಬಳಿ ಕೈಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ, ಬಲು ಅಫಿಶಿಯಲ್ ಆಗಿ 'ನಮಸ್ಕಾರ ಸಾರ್' ಅನ್ನುವರು. ಅವರ ಈ ನಿಲುವುಭಂಗಿಯೂ 'ಸಾರ್' ಪ್ರಯೋಗವೂ ಮಠಾಧೀಶರನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿರಬೇಕು. 'ಗುರುದ್ರೋಹಿ, ನನ್ನಂಥ ಜಗದ್ಗುರುಗೆ ಕಾಲು ಮುಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲೋ ನೀನು? ಇರಲಿ, ಒಂದುಕೈ ನೋಡ್ಕೊತೋನಿ... ನಿನ್ನ ಇಡೀ ಜೀವನ ಹಳ್ಳಿಲೇ ಕೊಳ್ಳೊಳ್ಳಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡ್ತೀನಿ....' ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿಸಿರಬೇಕು. ಅವರ ಮುತ್ತಾತನಾಣೆ, ಕಡೆಯವರೆಗೂ ಅವರು ಹಾಗೆಹೇ ನಡೆದುಕೊಂಡರು. ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿ, ಗೊಲ್ಲಹಳ್ಳಿ, ತಿಪ್ಪಸಂದ್ರ, ಬೆಪ್ಪಸಂದ್ರ.... ಇಂತಹ ಕಡೆಯೇ ಬಾವಾಜಿಗೆ ವರ್ಗಾವನೆಗಳಾದವು. ಹಾಗೆಂದು ಬಾವಾಜಿಯೇನೂ ಹೆದರಿಬಿಡಲಿಲ್ಲ. 'ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ತಾನು ಮಾಡುಕೆ ಯಾವ ಜಾಗ ಆದ್ರೇನು, ಹೋಗು!' ಅಂದರೇ ವಿನಹ ಮಠಾಧೀಶರನ್ನು 'ಶ್ರೀ, ಶ್ರೀ, ಶ್ರೀ' ಅನ್ನಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಡೊಗ್ಗು ಸಣಮು ಹೊಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ವರ್ಣಧರ್ಮ ವರ್ಗೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಬಾವಾಜಿಯ ನಂತರ ಬರುವವರು ಈ ಸ್ವಾಮಿ. ಬಾವಾಜಿಯ ವರ್ತನೆಗಳಿಗೆ ಅವರ ಮತೀಯ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವೂ, ಕಚ್ಚು ಕಾರಣವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ.

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಬಾವಾಜಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳಾದವು. ಹಳ್ಳಿವಾಸ ಮನೆಮಂದಿಗೆ ರೋಸಿಹೋಯಿತು. ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಬಾವಾಜಿಯ ಗುಂಡಿಗೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗದದ್ದು. ಬಂಧುಗಳ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನಿಟ್ಟು ಓದಿಸಿದರು. ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು.

ಆದರೂ, ಪಟ್ಟಣಗಳ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲವಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಬಾವಾಜಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಳಗೇ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಅದಮ್ಯ ಅಭಿಲಾಷೆ. ನಿವೃತ್ತರಾಗಲು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷ ಇರುವಾಗ ಕಡೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವೆಂದು ಅವರು ಮಠಾಧೀಶರನ್ನು ಕಂಡರು. 'ನನ್ನ ಸರ್ವಿಸ್ ಪೂರಾ ನಾನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೇ ಕಳೆದೆ. ಇನ್ನು ಸಾಕು! ದಯವಿಟ್ಟು ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.' ಮಠಾಧೀಶರು ಆಗಷ್ಟೇ ತಮ್ಮ ಭರ್ಜರಿ ಫಲಾರ ಮುಗಿಸಿ ಸಂತೃಪ್ತರಾಗಿ ಒರಗಿದ್ದರು. ತಿಂದ ತುಪ್ಪ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮಿರುಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಆನಂದವಾಗಿ ಕೇಸರೀಭಾತಿನ ತೇಗನ್ನು ತೇಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು "ಹೌದ್ರೀ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟ್ರೀ... ಹಳ್ಳಿಕಡೆ ಹಾಕಬೇಕಾದ್ದೇ ನಿಮ್ಮಂಥೋರನ್ನ. ಯಾಕೇಂದ್ರೆ ನೀವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು. ಕೆಲ್ಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡ್ತೀರಿ ಹಳ್ಳಿಶಾಲೇನ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದೋರೇ ನೀವು... ಸುಮ್ಮೆ ಹೋಗಿ.... ವರ್ಗದ ಆಸೆ ಬಿಟ್ಟಿಡಿ."

ಅವರು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಕೊಡಲಿ, ಬಿಡಲಿ, ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡುವುದು ಬಾವಾಜಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ಅವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಹೂಡಿದರು. ಆದರೆ ತಾವು ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಊರಿಗೆ ಹೊಗಲು ಬಾವಾಜಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದದ್ದು ಮೂರು ಬಸ್ಸುಗಳು! ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ನಡುವೆ ಒಂದು ಕಡೆ ನೀರಿರುವ ಹಳ್ಳವೊಂದನ್ನೂ ಅವರು ದಾಟಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಆದರೂ ಅವರ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಗಾಗಲೀ, ಪ್ರಸನ್ನತೆಗಾಗಲೀ ಎಂದು ಭಂಗ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಚಾಮುಂಡಿಬೆಟ್ಟದ ಎದುರಿಗೆ ಬಾವಾಜಿಯ ಮನೆ. ಒಮ್ಮೆ ಬೆಟ್ಟದತ್ತ ಬೊಟ್ಟುಮಾಡಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು 'ನೋಡಮ್ಮಾ ಬಾಪ್ಪಿ, ಈ ವಮ್ಮನಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ "ನಾನು ಬಂದು ನಿಂಗೇ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೊಂತೇನಾದ್ರೂ ಆಸೆ ಇದ್ರೆ, ನೀನು ನಂಗೇ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಕೊಡ್ನ್" ಅಂತ. ಆದ್ರೆ ಈ ಮಹತಾಯಿ ಕೇರ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಂಗೇ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬೇಡ ಬಿಡು! ನನ್ನಂತಹ ಮಹಾನ್‌ಭಕ್ತ ಅವಳ ಸನ್ನಿಧಿಲಿ ನಿಂತು ಅವಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡೋ ಯೋಗ ಅವಳ ಹಣೇಲಿ ಬರೆದಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೇ!...ನಡೀಲಿ, ನಡೀಲಿ, ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಾನು ಹೆದರಿಬಿಡ್ರೇನ್ಯೇ? ಅವಳ ಪಾಡಿಗೆ ಅವಳು ಇರ್ಲಿ... ನನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ನಾನು ಇರ್ತೀನಿ.'

ಒಂದು ಸಾರಿ ದಸರೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಇಡೀ

ಉರೇ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ಪಾಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಟ್ಟದ ವೈಭವವನ್ನು ಕೇಳುವುದೇ ಬೇಡ, ಬಾವಾಜಿ ಅತ್ತಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು 'ಇನ್ನು ಶುರು ಕಣಮ್ಮಾ ಇವಳ ಮೆರೆದಾಟ! ಮೊದಲೇ ತಾನು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ನಗುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ, ಇನ್ನು ನವರಾತ್ರಿ ಶುರುವೋ? ಕೇಳಬೇಡ ಇವಳ ಪ್ರತಾಪ! ಪ್ರತಿದಿನ ದೀಪ ಹಾಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಹಾಕೊಂಡಿದ್ದು. ಮೆರೆದದ್ದೇ ಮೆರೆದದ್ದು! ತನ್ನ ಲೋಲಾಪ್ತೀಲಿ ತಾನು ಮುಳಗಿರೋಳಿಗೆ ನನ್ನಂಥ ಬಡಪಾಯಿಯ ಆರ್ತನಾದ ಕೇಳಿತೇ? ಮೆರೀಲಿ ಬಿಡೂ... ಅವಳದ್ದೂ ಒಂದು ಯೋಗ!'

ಬಾವಾಜಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಅವರು ಓದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವ ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞನ ಲಕ್ಷಣಗಳಷ್ಟನ್ನೂ ಅವರು ಅರೆದು ಕುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗಳ ಮದುವೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಯಿತು. ಮಗಳು ದೂರವಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾಳಲ್ಲ ಎಂದು ತಾಯಿ ಕೊರಗು. ಬಾವಾಜಿಯದಾದರೋ, ಒಂದೇ ಮಾತು. 'ಈವರೆಗೂ ಈ ಮಗು ನಮ್ಮ ಮನೆ ಬೆಳಗಿದಳು. ಇದೀಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮನೆಯ ದೀಪ ಹಚ್ಚಲು ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಇಂಥದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೆಂದೇ ನಾವವಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದೆವು ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಪಟ್ಟುಕೊಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಷ್ಟೂ ಜೀವನ ಸಹ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.'

ಕಾಲಾನಂತರ ಆ ಮಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಮಗುವಾಯಿತು. ಬಾವಾಜಿ ಆ ಕೂಸನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆಂದರೆ, ಹಗಲಿರುಳೂ ಅದರ ಜೊತೆಯೇ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರ ಕೆಂದಳಿರಿನಂತಹ ಕೆಂಪು ಕದಪುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆರಳಾಡಿಸಿ ರೋಮಾಂಚಿತರಾದರು. ಅದರ ಮಲ-ಮೂತ್ರಗಳ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಅಸಹ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದರು. ಅದರ ಆಟ-ಪಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಗ್ನವಾಗಿ ಹೋದರು. ಎಷ್ಟೋಬಾರಿ ಶಿಶುಸಾನ್ನಿಧ್ಯದ ಭಾವೋದ್ವಿಗ್ನತೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಅವರ ಕಣ್ಣಂಚಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರಿದುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಬಾಣಂತಿತನ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಗಳು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ತಾನು ಹೊರಟು ನಿಂತಾಗ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಅಗಲಿಕೆಯ ನೋವಿನಿಂದ ಅವರು ವಿವಶರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. 'ಈ ಕೆಲವು ದಿನ ಮಗು ನಮಗೆ ಸಂತೋಷ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ಅದರ ಮನೆಗೆ ಅದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಧರ್ಮ. ಹೆಚ್ಚಿನದಕ್ಕೆ ನಾವು ಆಶಿಸಿದರೆ ಅದು ಲೋಭ.'

ಬಾವಾಜಿ ನಿರ್ವೃತ್ತರಾದದ್ದು ಶಿಕ್ಷಕ ದಿನಾಚರನೆಯ ಹಿಂದಿನ ದಿನ. ಎಂದಿನಂತೆ ಮೂರು ಮೂರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬರುವಾಗ, ಒಂದು ಕಡೆ ಸಣ್ಣ ಅಪಘಾತವಾಗಿ ಎಡಗೈಯ ಮಧ್ಯದ ಬೆರಳು ಮುರಿಯಿತು.

ಮರುದಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ದಿನಾಚರಣೆ. ಬಾವಾಜಿಗೆ ಅಂದಿನಿಂದ ನಿವೃತ್ತ ಜೀವನ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹಾಸಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದವರೇ ಬೇಸರಿಕೆ ಕಳೆಯಲು ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ

ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಕಿಟಕಿಯ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು, ಗುಲಾಬಿ ಗಿಡದ ಪಾತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಳೆಗಳನ್ನು ಕೀಳತೊಡಗಿದರು. ಅದನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ಯಾವುದೇ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ತೆರೆದಿದ್ದ ಕಿಟಕಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಥಟ್ಟನೆ ಮೇಲೆದ್ದರು. ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲಿನ ಏಣು ಅವರ ಹಿಂದಲೆಗೆ ಬಲವಾಗಿ ಬಡಿದು, ರಕ್ತ ಧಾರೆಧಾರೆಯಾಗಿ ಸುರಿದು ಹೋಯಿತು. ಗಾಯದ ಮೇಲೆ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ಇರಿಸಿ, ಒದ್ದೆಬಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆಯೇ ರಕ್ತಸ್ತಾವ ನಿಂತದ್ದು. ಈ ಘಟನೆಗೆ ಬಾವಾಜಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರು 'ಇದು ನಂಗೆ ಟೀಚರ್ಸ್ ಡೇ ಉಡುಗೊರೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಗುರುಕಾಣ್ಕೆ ನಿನ್ನೆಯೇ ಸಂದುಹೋಗಿದೆ... ಆದರೆ ಅದು ಸಾಲದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವತ್ತು ಇಂತಹ ಭರ್ಜರಿ ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆ!'

ಬಾವಾಜಿಯ ನಿಷ್ಕಪಟ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಯುರಾದರೂ ಕೀಟಲೆಮಾಡಿ, ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಪಶ್ಚಾತ್ತೋಷ್ಕಗಳಾಗಿ 'ಬಾವಾಜೀ, ನನ್ನ ಮಾತಿಂದ ಬೇಜಾರಾಯ್ತೇ?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ, ಅವರು ನಗುನಗುತ್ತ ಉತ್ತರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. 'ಇಲ್ಲವ್ವ! ಹಾಗೆಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವನು (ಎರಡರ್ಥ ಕಲ್ಪಿಸುವವನು!) ನಾನಲ್ಲ!'

'ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದೆವಲ್ಲ, ಈ ಬಾವಾಜಿ ಯಾರು?' ಎನ್ನುತ್ತೀರಾ? ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಚೇಚೆ ಹರಿಸಿನೋಡಿ.... ಮಧ್ಯಮ ನಿಲುವಿನ, ಸ್ವಚ್ಛಮುಖದ, ಶುಭ್ರಹಾಸದ, ನೋವನ್ನೆಲ್ಲ ನಗೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಬಿಡುವ, ಅದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಈ ಬಾವಾಜಿ ನಮ್ಮ-ನಿಮ್ಮ ನಡುವೆಯೇ ಇದ್ದಾರೆ.

ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ
ಬಡವ ಬಲ್ಲಿದನೆಂದು ಭೇದ
ಭಾವ ಮಾಡದೆ ಕೇಳಿದವರಿಗೆಲ್ಲಾ
Anticipatory Bail ಕೊಡಿಸಲು
ಪಣ ತೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ

ಪ್ರಧಾನಿಗಳಿಗೊಂದು ಬಾಲ ಬೋಧೆ

-ಒಂದು ಅ-ಕೃತಿ ವಿಮರ್ಶೆ

ಎಂ.ಎಸ್.ಕೆ. ಪ್ರಭು.

ಮನುಷ್ಯರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ಪಂಚತಂತ್ರ ಮುಂತಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ 'ಪ್ರಧಾನಿಗಳಿಗೆ ಬಾಲಬೋಧೆ' - a Primer for the premier-ಬಂದಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ. ಅಮರಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ರಾಜನ 'ದುಷ್ಟರೂ, ದುರಹಂಕಾರಿಗಳೂ, ಮೂರ್ಖರೂ, ಫಟಿಂಗರೂ, ದುರ್ಬುದ್ಧಿಗಳೂ' ಆದ ಅನೇಕ ಶಕ್ತಿ, ವಸುಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ರುದ್ರಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಕುಮಾರರಿಗೆ ವಿಷ್ಣುಶರ್ಮನೆಂಬ ಗುರುಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಿತ್ರಭೇದ ಮಿತ್ರಲಾಭ, ಸಂಧಿ ವಿಗ್ರಹ, ಲಬ್ಧಪ್ರಣಾಶ ಮತ್ತು ಅಪರೀಕ್ಷಿತಕಾರಕವೆಂಬ ಐದು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನಯೋಗ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನಷ್ಟೆ. ಮೂಲಭೂತ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಎಷ್ಟೋಸಲ ಅ-ಮೂಲಭೂತ ತತ್ತ್ವಗಳು - ಅವು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದರೂ - ಕಣ್ಣುತಪ್ಪಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಪಂಚತಂತ್ರದಲ್ಲೂ ಅಂಥದೇ ಲೋಪ ನುಸುಳಿ ಅನಂತರ ಆವಿರ್ಭವಿಸದ ಅನೇಕ ಶಕ್ತಿ, ವಸುಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ರುದ್ರಶಕ್ತಿ ಸಹೋದರರ ಸತ್ತ್ವವುಳ್ಳ ಆಡಳಿತಗಾರರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗಲಾರದೆಂಬ ಸಂದೇಹದಿಂದ ಹಾಗೂ ಆ ಒಂದು ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ರಾಷ್ಟ್ರಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 'ಪ್ರಧಾನಿಗಳಿಗೆ ಬಾಲ ಬೋಧೆ' ರಚಿತವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದೆಂದು ಈ ವಿಮರ್ಶಕನ ನಮ್ಮ ಅರಕೆ.

ಅಮರಶಕ್ತಿಯ ಕುಮಾರರು ವಿಷ್ಣುಶರ್ಮನಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಚತುರರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಈ ವಿದ್ಯೆಗಳ ಪ್ರಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷ್ಣುಶರ್ಮ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತ ಮೌನದಿಂದ ಇದ್ದು ಕೇವಲ ಜನಹಿತಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ಕೇವಲ ಆರುತಿಂಗಳ crash course ನಡೆಸಿದ್ದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಂಜಸವೋ ವಿದ್ವಾಂಸರೇ ನಿರ್ಣಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕೇವಲ ಜನಹಿತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತೆಪ್ಪಗಿದ್ದರೆ ಯಾರುತಾನೆ ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ, ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ತುಲಾಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇವಲ ಪ್ರಧಾನಿಯಾದರೆ ಸಾಲದು ಪ್ರಧಾನಿಯಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ನಾವು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರಷ್ಟೇ ಸಾಲದು, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಸತ್ಯ ಯಾಕೆಂದರೆ, ನಾವು ಸತ್ಯವಂತರಾಗಿದ್ದರಷ್ಟೇ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯವಂತರಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಧಾನಿಗಳು ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಅಸಲು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. 'ಬಾಲಬೋಧೆ' ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಎದುರಿಸಿದೆ.

ಆಪ್ತವಾಕ್ಯದಂತಿರುವ ಬೋಧನಾ ಸೂತ್ರಗಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡಿರದಿದ್ದರೂ, ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಯೋಜನೋದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ. 'ಬಾಲ ಬೋಧೆ'ಯ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸುವುದು ಬೋಧೆ ಪ್ರದ.

ಉದಾ. 1) ಪ್ರಧಾನಿಗಳು ಪ್ರತಿದಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಪ್ರಾತರ್ವಿಧಿಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿ, ಶುಚಿಭೂತರಾಗಿ ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತ ಮುದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ದೂರಮಾಡಿ, 'ನಾನು ಯಾರು?' ಎಂಬ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಿ, ಮನನ ಮಾಡಿ, ನಿಧಿಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿತಕ್ಕದ್ದು. (ಇಂತಹ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕನೇಕ ಮಹಾತ್ಮರು ಮೋಕ್ಷಸಂಪಾದನೆಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ). ನಾನು, ನನ್ನ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಹಿಂದೆ ಏನೇ ಆಗಿದ್ದರೂ (ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೂಡ), ಪ್ರಧಾನಿ-ಬೇರಾರೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಜಪಿಸುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ ಎಂದರೆ, ಪ್ರಧಾನಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ, ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲ (ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಸಾರ). ಹಾಗಾದರೆ, ರಾಜ್ಯದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೋ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಂದು ಅಪಾಯ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಧಾನಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಆವರಿಸಿ, ತಕ್ಷಣ ನಾನು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೇನಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ತಲೆದೋರಿದಾಗ ಮಾತ್ರ- ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಅಂದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ಗೊಂದಲವಿರದಿರಲಿ.

2). ತಪ್ಪದೆ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಗತಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಯಕರ ಸಮಾಧಿಗಳಿಗೆ ಪುಷ್ಪಾರ್ಪಣೆ. ಅವರ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ನಡೆಯುವಂತೆ ಕರೆಕೊಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲಾ ಮಾಮೂಲು, ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂಚಾಂಗಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ) ಪಂಚಾಂಗವೇ ಇದೆ. ಅದರಂತೆ ಆಚರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಗತಿಸಿ ಸೂತಕದ ಸಮಾಚಾರ ಬಂದಾಗ, ದಿವಂಗತರ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಅಥವಾ ಅವರ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂತಾಪ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಖುದ್ದಾಗಿ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೋ ಪತ್ರಮುಖೇನವೋ, ಫ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಖೇನವೋ ಇಂತಹಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಬಹುದು. ತಡವಾದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಆರೋಪಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಥವಾ ದುರುದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಎನ್ನಬಹುದು. ಉದ್ದೇಶ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ನಿಮಿತ್ತ ಮುಖ್ಯ. ನಿಮಿತ್ತಗಳಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಿಸುವುದು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆ. ಸಂಬಂಧಿಕರ ಪರಿತಾಪವೇ

ಮಾಯವಾಗುವಷ್ಟು ಕಾಲ ಸಂದ ಮೇಲೆ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಿಸಿ ಅವರಿಬರಿಗೆ
ಇರುಸುಮುರುಸು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ
ಲಾಭವಾಯಕವಾಗಲಾರದು.

2). ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಯಾವ ಪಯಸ್ಸಿನವರೂ ಕಲಿಯಲು
ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಹಲವಾರು
ಪದಗಳು ಪರಿಚಿತವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಂದಿರುವ
ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡುವ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು
ಚಿತ್ತಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಿದರೆ ಪರಿಚಿತ ಪದಗಳ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದ
ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜನ ಏನೇನೋ ಮಾತಾಡಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಅಳಕು ಬೇಡ. ಅವರ
ಮಾತುಗಳು ಪದಶಃ ಅರ್ಥವಾಗದಿದ್ದರೂ, ಮಾತನಾಡುವ ಓಘದಿಂದ,
ಅಭಿನಯದಿಂದ, ಮಧ್ಯಮಧ್ಯೆಬರುವ ಪರಿಚಿತ ಪದಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ, ಸಂದರ್ಭದಿಂದ
ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಉದಾ. ಕಾಶ್ಮೀರ್‌ಗೆ ಮುದ್ದೆ, ಹವಾಲ ಮುದ್ದೆ,
ಉತ್ತರಾಖಂಡ್‌ಗೆ ಮುದ್ದೆ, ಅಯೋಧ್ಯಾಕ್ಕೆ ಮುದ್ದೆ, ಆಲಮಟ್ಟೀಕ್ಕೆ ಮುದ್ದೆ- ಮುಂತಾದ
ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಿಯವಾದ, ಚಿರಪರಿಚಿತವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಹೃತ್-ಕುಕ್ಷಿ
ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲೇ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಎಂಬ
ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯ ಸತ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗುವುದು.

4). ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಭಾಷಾಸುಧಾರಣೆಯೊಂದಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ
ಭಾಷಾವಾರು ಸುಧಾರಣೆಯಾದ ನಂತರ ತಕ್ಷಣವೇ ಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಭಾಷಾ
ಪಂಡಿತರು, ವೈಯಾಕರಣಿಗಳು, ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದತ್ತ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನ
ಹರಿಸಿ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು (ಎಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಕರೆಕೊಡುತ್ತಿರಬೇಕು).
ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಪಾಠಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು
ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು, ಕರೆ, ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ
ಕೊಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಜನರಾಡುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅವರು ಬಳಸಬೇಕು ಎಂಬ
ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಷಾ ಸುಧಾರಣೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ
ಉಚ್ಚಾರಣೆಯನ್ನು, ಪ್ರಯೋಗ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಉಚ್ಚರಿತ ಭಾಷೆಯ
ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಸುಧಾರಣಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು
ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬರೆದುದನ್ನು ಓದುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಡಕನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು
ಈ ಸೂತ್ರಪಾಲನೆ ಸಂಜೀವಿನಿಯಾಗಬಲ್ಲದು. ನಿಯಮವೆಂದರೆ, ಬರೆದು (ಅಥವಾ
ಬರೆಸಿ) ತಂದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಓದಬೇಕು. ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಆಶುಭಾಷಣ
ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಸೂತ್ರದ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ತಾಕಲಾಟದ
ರಂಗವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾತಿನ ಪ್ರವಾಹ ವಿಚಾರಗಳ ಪ್ರವಾಹದೊಡನೆ
ಸಂಘರ್ಷಗೊಂಡಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಡವಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಕೆಲವು ಪದಗಳ

ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಶುದ್ಧ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯನ್ನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಯಸಿದರೂ, ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕರಿಸದೆ ಸ್ವಾಲಿತ್ಯ ತಲೆದೋರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೆಂದರೆ ಅಕ್ಷರ ಸ್ವಾಲಿತ್ಯ, ಅಕ್ಷರ ಪಲ್ಲಟ, ವರ್ಣಪಲ್ಲಟ ಮುಂತಾದ ದೋಷಗಳನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಲಿಖಿತವಾಗಿಯೇ ನಮೂದಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಓದಿದ ಭಾಷಣ ಪ್ರತಿ ಸಂಸ್ಕಾರಗೊಂಡು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಶುದ್ಧರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇದೊಂದು ಪ್ರಯೋಗವೆಂದಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಿಸಬಹುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೆಳಗಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಮೂಲ		ಸುಧಾರಿತ	
ಲಿಖಿತ	ಉಚ್ಚರಿತ	ಲಿಖಿತ	ಉಚ್ಚರಿತ
1) ಹಾಸನ	ಆಸನ	ಆಸನ	ಹಾಸನ
2) ಅರಸೀಕೆರೆ	ಹರಸೀಕೆರೆ	ಹರಸೀಕೆರೆ	ಅರಸೀಕೆರೆ
3) ಹಬ್ಬನ ಘಟ್ಟ	ಅಬ್ಬನಗಟ್ಟ	ಅಬ್ಬನಗಟ್ಟ	ಹಬ್ಬನಘಟ್ಟ
(ಅಳೇ ಹುದಾಅರಣೆಗಳು)		(ಹಳೇ ಉದಾಹರಣೆಗಳು)	
4) ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನಶಿಲ್ಪಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್	ನಮ್ಮ ಸವಿಂದಾನದ ಶಿಲ್ಪಿ ಡಾ.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್	ನಮ್ಮ ಸವಿಂದಾನದ ಶಿಲ್ಪಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್	ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಶಿಲ್ಪಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್
5) ಯುವಕರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು.	ಯುವಕರು ನಮ್ಮ... .. ಅನ್ಯುತ್ತತ ಮೌಲ್ಯಗಳುನ್ನು ವಿಸಬೇಕು	ಯುವಕರು... ಅನ್ಯುತ್ತತ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ... ವಿಸಬೇಕು	ಯುವಕರು... ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು. ... ವಿಸಬೇಕು.
6) ಈ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಪದವಿಯನ್ನು ನಾನು ಬಯಸಿರಲಿಲ್ಲ.	ಈ ಅಚ್ಚುತ್ತ ಪದವಿ .. ಸಿರಲಿಲ್ಲ.	ಈ ಅಚ್ಚುತ್ತ..... ಸಿರಲಿಲ್ಲ	ಅ ಅತ್ಯುಚ್ಚ.... ಸಿರಲಿಲ್ಲ (sic)
7) ಬಡವರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕಟ ಬದ್ಧರಾಗಬೇಕು	ಬಡವರ..... ಬಟಿಕದ್ದರಾಗಬೇಕು.	ಬಡವರ.... ಬಟಿಕದ್ದರಾಗಬೇಕು	ಬಡವರ..... ಕಟ ಬದ್ಧರಾಗಬೇಕು.

ಇದು ಒಂದುಥರ ಚಂಡೀ ಕತೆಯಿದ್ದಹಾಗೆ. ಅದೇ ನೀತಿ. ಹೀಗೆ ಲಿಖಿತ ಸಾರಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದೋಷಯುಕ್ತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕೆಂದ ಭಾಷೆಯ ಭಾಷಣವನ್ನು ಬರೆದು ಓದಿದರೆ ಅದು ಬೇರೊಂದು

ಭಾಷೆಯಾಗದೇ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ? ಕೇಳುಗರ ಕಿವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಏನು ಬೀಳುತ್ತದೋ ಅದೇ ಭಾಷಣದ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾಸುಧಾರಣೆಯ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತವರು ಅಲ್ಪ ಪ್ರಾಣ-ಮಹಾಪ್ರಾಣ ಭೇದ ಭಾವವನ್ನು once and for all ತೊಡೆದು ಹಾಕುವ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸರಳವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇಲ್ಲಾ ಭಾಷಾಸುಧಾರಣೆಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕಿಸುವವರ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಅಭ್ಯಾಸಪೂರ್ಣವಾಗಿವೆ.

5) ಸಮರ್ಪಣಾ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವುದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿ.ಟಿ.ಬಿ.ಟಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಸಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಸಿ (ಕೆಮಿಕಲ್ ವಾರ್ ಕನ್ವೆನ್ಶನ್), ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಹತ್ತು ಹಲವು ವಿಧದ ಸಂಚಾರೀ ಘಟಕಗಳು, ಮಂಡಲ್ ಮತ್ತಿತರ ವರದಿಗಳು (ಪೇಕೆಮೀಶನ್ ವರದಿಕೂಡ), ಸಿ.ಬಿ.ಐ, ಎಲ್.ಸಿ.ಎ, ಪುಷ್ಪಕ್, ಸೆಕ್ಯೂಲರಿಸ್ಟ್, ಪ್ರಸಾರಭಾರತಿ, ಜೆ.ಎಂ.ಎಂ., ಎನ್.ಆರ್. ಐ; ಹವಾಲಾ, ಲಮೋಭಾಯಿ ಪಾಠಕ್, ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ಸ್ವಾಮ್ಯಗಳು, ಚುನಾವಣೆಗಳು, ಚುನಾವಣಾಕಮೀಶನ್, ಆರುಂಧತಿ ಘೋಷ್, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ನ್ಯಾಷನಲ್‌ಗೇಮ್ಸ್, ಎಲ್ಲಾ ಆಯೋಗಗಳು, ನಿಗಮಗಳು, ಮಂಡಲಿಗಳು-ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

6) ಚೆಚೆನ್ಯಾ, ಬೋಸ್ನಿಯಾ-ಹೆರ್ಜೆಗೋವಿನಾ, ಬುರ್ಕಿನೋಫಾಸೇ, ರುವಾಂಡಾ-ಬು-ರುಂಡಿ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳೊಡನೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿನಿಮಯ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಮನ್ ಮಿನಿಮಮ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗೆ ಬೆಂಬಲ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು.

7) ಪದೇಪದೇ ತೌರಿಗೆ ಮರಳುವ ತುಡಿತಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟೂ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವುದೊಳಿತು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾದ ನಿಷ್ಕರ ಸುರಕ್ಷತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಜನಜೀವನ ಹಠಾತ್ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಈಡಾಗುವುದರಿಂದ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಹನೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಇಂತಹ ಭೇಟಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಉಪಾಯವಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'ಬಾಲಬೋಧೆ' ಒಂದು ಕಾರ್ಯವಾಸೀ ಉಪಯುಕ್ತ ಕೈಪಿಡಿ ಎನ್ನಲಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಈ ಪುಸ್ತಕ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು.

ಸರಸ್ವತಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಡಿ.ವಿ.ಜಿ

ಬಡಿಸೆನ್ನ ರಾಜ್ಯಕರ-ಹಿಡಿತದಿಂ ವಿಧಿಯೇ|

ತೊದಲು ಕುಟಿಗೆನ್ನ ಬಲಿ-ಕೊಡಬೇಡ ಪತಿಯೇ

||ಪ||

ದೇಶಮದ್ವಾರಕ್ಕೆ- ಭಾಷಣವ ಪಥವಂತೆ|
 ಘೋಷಣೆಯೆ ಲೋಕ ಸಂ-ತೋಷ ನಿಧಿಯಂತೆ||
 ಆಶೆಯಾಗಿಸೆ ಜನಕೆ-ವೇಷ ತೊಡಿಸುವರೆನಗೆ|
 ವೇಶಿರನವನದೆಂತು-ಸೈಸಲಹುದಜನೇ ||1||

ಮಾತು ನೂಲನು ನೂತು-ಜೇಡ ಬಲೆಯನು ನೆಯ್ದು|
 ವೋಟು ನೋಣಗಳ ಪಿಡಿವ-ಹೂಟವನು ಹೂಡಿ||
 ಊಟಕ್ಕೆ ಬಾಯ್ದೆರೆವ-ಮಾಟಗಾರರಿಗೆ ನಾಂ|
 ಚೇಟಿಯಾಗುವೆನೆ? ಈ ಕೋಟಲೆಯ ಹರಿಸೈ ||2||

ಹುಳಿಗಾಯೆ ಹಣ್ಣೆನು-ತ್ತೆಳೆತಲೆಗೆ ಮಾರುವರು|
 ಕಲಹವೇ ಕಲ್ಯಾಣ-ವೆಂದು ಸಾರುವರು||
 ಸುಲಭೆ ನಾನೆಂದೆನ್ನ-ನೆಳೆದಾಡಿ ಕಾಡುವರು|
 ತಲೆಹರಟೆಗರಿನೆನ್ನ-ನುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳೊ ದೇವಾ ||3||

ಅಚ್ಚು ಮತಿ ತಂತ್ರಿ ನಿಸ್ತಂತ್ರಿಯಂತ್ರದ ಜನಕೆ|
 ಮೆಚ್ಚುನುಡಿ ಚುಚ್ಚುನುಡಿ-ಕೆಚ್ಚುನುಡಿ ಸಾರಿ||
 ನೆಚ್ಚಿಪರ ಬೆಚ್ಚಿಪರ-ಹುಚ್ಚು ಹುಚ್ಚಾಗಿಪರ|
 ಕಚ್ಚಾಟದಿಂದೆನ್ನ-ರಕ್ಷಿಸೆಯ ವಿಧಿಯೇ ||4||

ಅಗ್ಗಮಾಡಿಹರು ಜನ ದಗ್ಗಗಾಮಿಗಳೆನ್ನ|
 ಹಿಗ್ಗುಮುಗ್ಗಾಡಿಪರು-ವೋಟು ಸುಗ್ಗಿಯಲಿ||
 ವಾಗ್ಗೇವತೆಯನಿಂತು-ಸಿಗ್ಗುಗೊಳಿಪರ ನೀನು|
 ತಗ್ಗಿಸದೆ ನೋಡುತಿಹೆ-ಸಿಗ್ಗಿಲ್ಲದವನೇಂ? ||5||

ವರಣಪತ್ರವ ತಿರಿದು-ಸಿರಯನರಸುವರವರು|
 ತಿರಿದುದನು ಕೊಟ್ಟು ಕೈ ಬರಿದಾದರಿವರು||
 ಸರಿಯಾಯಿತವರವರ-ಕರೆಕರೆಗಳವರಿಂಗೆ|
 ಪರದಾಟವೇತಕೀ-ಸರಸತಿಗೆ ದೊರೆಯೇ ||6||

ಚಿಲ್ಲರೆ ರಾಕ್ಷಸರು

(ಕಾರ್ಲೋಸ್ ಹೇಳಿದ್ದು)

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ - ಶಿವು

ನಾನು ಡಾನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಶಿಷ್ಯವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಕಳೆದವಾರ ಲಾಸ್ ಏಂಜಲೀಸ್‌ನಿಂದ ಹೊರಟು, ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನಗಳ ಡೈವ್ ನಂತರ ಮೆಕ್ಸಿಕೋದ ಈ ಕೊಂಪೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದೆ. ನಾವಿದ್ದ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ನನ್ನೊಂದಿಗೆ, ಲಾಗೋರ್ಟ್, ಎಲೀಜಿಯೋ ಮುಂತಾಗಿ ಐದಾರು ಡಾನ್‌ನ ಶಿಷ್ಯಂದಿರು ಬಿಡಾರ ಹೊಡದ್ದರು. ಒಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಡಾನ್, “ಹೀಗೇ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬರೋಣ, ಬಾ. ಪೇಟೆ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಕೂತು ಮಾತನಾಡಬಹುದು” ಅನ್ನುತ್ತಾ ನನ್ನ ಹಗಲ ಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟ. ನಾವು ಮನೆಯಿಂದ ಆಚೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಲಾಗೋರ್ಟ್ ನಮಗೆ ಅಡ್ಡ ಬಂದು, ತನ್ನನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ, ಡಾನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಹಟ ಹಿಡಿದಳು. ಡಾನ್ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ.

“ನೀವಿಬ್ಬರೂ ನನ್ನ ವಿಚಾರಾನೇ ಮಾತಾಡ್ತೀರಾ ಅಂತ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು” ಲಾಗೋರ್ಟ್‌ಳ ಸಂಶಯ, ಅವಳ ಹಟದ ಕಾರಣ ಹೊರಬಿತ್ತು.

“ಅದಕ್ಕೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗ್ತಾ ಇರೋದು” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಡಾನ್ ಅವಳ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಯೂ ನೋಡದೇ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಮುಂದೆ ನಡೆದ.

ನಾನು ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದೆ. ಪೇಟೆ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಕೂತಮೇಲೆ, ನಾನು “ಹೇಳು ಡಾನ್, ಲಾಗೋರ್ಟ್ ವಿಷಯ ಹೇಳ್ತಿನಿ ಅಂತಿದ್ದೆಯಲ್ಲಾ” ಅಂತ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳಿದೆ. “ಪಾಪ, ಅವಳ ವಿಷಯ ಏನಿದೆ ಮಾತನಾಡೋದಕ್ಕೆ. ಅವಳ ಅಹಂಕಾರನಸ್ಸಲ್ಲ ಕೆದಕೋಣ ಅಂತ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ಅಂದು ಕೊಂಡಹಾಗೇ ಆಯಿತು. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವಳು ತನ್ನ ಕೋಪಕ್ಕೆ ತಾನೇ ತುಪ್ಪ ಸುರಿದು ಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೇ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವ ಮೂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಸಾತ್ವಿಕ ಕೋಪದ ಧೈರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅವಳು ನಮ್ಮನ್ನ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೂ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿಲ್ಲ” ಅಂದ ಡಾನ್.

“ಲಾಗೋರ್ಟ್ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೇನು ಮಾತನಾಡೋಣ ಅಂತ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತಂದೆ?”

“ಅಹಂಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ, ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ. ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನ, ಅಹಂಕಾರದ ನಾಗರಿಕ ಮುಖವಾಡ ಅಷ್ಟೇ. ಯಾವುದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿರಲಿ, ಅದು ಸಾಧಕನ ರತ್ನ. ಈ ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಂತಲೇ, ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಮುಕ್ಕಾಲು ಜೀವಿತವನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಮನನೋಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲೇ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮನನೋಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಸಾಧಕನ ಮೂಲ ಗುರಿಯೇ

ಮರೆತುಹೋಗುತ್ತೆ ಅವರಿಗೆ. ಅಹಂಕಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅಜೇಯರು.”

ಡಾನ್ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳಪು ತುಂಬಿತು. ನನಗೆ ತಿಳಿಯದ ಯಾವುದೋ ಸಂಗತಿ, ಅವನಿಗೆ ಬಹಳ ತಮಾಷೆ ಎನಿಸಿ, ಇನ್ನೇನು ಜೋರಾಗಿ ನಗುತ್ತಾನೆನೋ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬಲ ಕೆನ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಪಠಾರ್ ಎಂದು ಏಟು ಬಿತ್ತು.

ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ನಾನು ಮೇಲೆದ್ದೆ. ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಲಾಗೋರ್ಟಾ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಮುಖ ರೋಷದಿಂದ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

“ಈಗ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಕೊಳ್ಳಿ. ಆದರೆ ಏನು ಹೇಳೋದಿದ್ದ್ರೂ, ನನ್ನ ಮುಂದೇನೇ ಹೇಳಿ. ಹೇಡಿಗಳಂತೆ ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ” ಗೋರ್ಟಾ ಕೋಪದಿಂದ ಕೂಗಿದಳು.

ಆ ಕೋಪದ ಆಸ್ಪೋಟ ಅವಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೀರಿತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅವಳು ಅಲ್ಲೇ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಸಿದು ಕುಳಿತು. ಅಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಗೋರ್ಟಾಳ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದ ಕೋಪ, ನನ್ನ ಕೆನ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗಿದ್ದು ನನಗೆ ತೀವ್ರ ಆಘಾತವಾಗಿತ್ತು. ಡಾನ್ ಅಂತೂ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಅವಸ್ಥೆ ನೋಡಿ ಜೋರಾಗಿ ನಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದ. ಉಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ನಗುವಿನ ಮಧ್ಯೆ ಅವನು ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ನಗುತ್ತಲೇ, ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ನಡೆದು ಹೋದ.

ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ, ಡಾನ್ ಗೆ ತಮಾಷೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದ ಅಂಶ ಹಠಾತ್ತನೆ ನನ್ನ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂತು. ಅಹಂಕಾರದ ಆಟದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಸಹಾ ಲಾ ಗೋರ್ಟಾಳಂತೆಯೇ ನಡೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ನನಗೆ ಏಟು ಬಿದ್ದದ್ದಕ್ಕೆ, ನನಗೆ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿದ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಕೋಪ, ಅವಳ ಮೊದಲಿನ ಸಂಶಯ, ರೋಷಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಾಟಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮನಸ್ಸು ಯಾವ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಾದರೂ, ಇಂತಹ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ, ಬಲಿಪಶುವಾದರೆ, ಅಂತಹ ಮನಸ್ಸು, ಸಾಧಕನಿಗೆ, ಸಾಧನೆಯ ಹತಾರವಾಗುವುದರ ಬದಲು, ಈಜುವವನ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕಲ್ಲಿನಂತಾಗುವುದರ ಅರಿವು ಮೂಡಿದ ತಕ್ಷಣ ನಾನು ಡಾನ್ ಬಳಿ ಓಡಿದೆ.

“ಡಾನ್, ಅಹಂಕಾರದ ಅಪಾಯ ಈಗ ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಲಾ ಗೋರ್ಟಾಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ?”

“ಇಂತಹ ಅರಿವುಗಳು, ಮಾತನಾಡಿ ತಿಳಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲ, ಕಾರ್ಲಿಟೋಸ್, ಅತಿ ಆಪ್ತವಾದ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಇವು ಹುಟ್ಟಬಲ್ಲವು” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಡಾನ್ ಲಾ ಗೋರ್ಟಾಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, ಏನೋ ಸಮಾಧಾನದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಅವಳನ್ನ ಸಾಗ ಹಾಕಿ, ಪುನಃ ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದು ಕುಳಿತ.

“ಸಾಧಕ ಒಬ್ಬ ಬೇಟೆಗಾರ. ಅವನ ಬೇಟೆಯ ಗುರಿ-ಸರಿಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದ ಜ್ಞಾನ. ಈ ಜ್ಞಾನದ ಬೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ತನ್ನನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಆರು ಬಗೆಯ

ಬಾಣಗಳು ಅವನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ನಂಬಿದ್ದರು”

“ಏನವು, ಆರು ಬಾಣಗಳು?” ನಾನು ಕೇಳಿದೆ.

“ಸಂಯಮ, ಶಿಸ್ತು, ತಾಳ್ಮೆ, ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಕಟ ಅಭಿಲಾಷೆ ಈ ಐದು ಹತಾರಗಳು ಸಾಧಕನ ಬತ್ತಳಕೆಯಲ್ಲಿರಲೇ ಬೇಕು. ಆರನೆಯ ಬಾಣ ಮಾತ್ರ ಸಾಧಕನಿಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಮಾತ್ರ ದೊರಕುವ ಸಾಮಗ್ರಿ”

“ಏನದು?”

“ಚಿಲ್ಲರೆ ರಾಕ್ಷಸರು”

“ಹಾಗೆಂದರೇನು ಡಾನ್? ಲಾ ಗೋಡ್ಡಾ ನನ್ನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಚಿಲ್ಲರೆ ರಾಕ್ಷಸಿ ಅಂತ ನೀನು ಆಗಾಗ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೀಯ. ಆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥ ಏನು?”

“ಚಿಲ್ಲರೆ ರಾಕ್ಷಸ ಅಥವಾ ರಾಕ್ಷಸಿ ಅಂದರೆ, ನಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುವ, ಸುಮ್ಮನೆ ನಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ನಾವಿರಲು ಬಿಡದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ. ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅಸಾಧಾರಣ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಲು ಶಕ್ತರಾಗಿರುವುದೊಂದೇ ಅಲ್ಲದೇ ಒಂದು ಕ್ಷಣವಾದರೂ ನಾವು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳು ಈ ಚಿಲ್ಲರೆ ರಾಕ್ಷಸರು.”

ಡಾನ್ ನ ಮಾತುಕತೆ ನನಗೆ ವಿಚಿತ್ರವೆನಿಸಿತು.

“ತಮಾಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ತಾನೆ ಡಾನ್?”

“ಖಂಡಿತ ಇಲ್ಲ ಕಾರ್ಲಿ ಟೋಪ್. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಅರಿವನ್ನು ತಿಳಿಯ ಹೇಳುವುದು ತಮಾಷೆಯ ವಿಷಯವೇ, ಸಾಧಕನೊಬ್ಬನು, ಸಂಯಮ, ಶಿಸ್ತು, ತಾಳ್ಮೆ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಬಳಸಿ, ಉಜ್ಜ ಹರಿತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಈ ಚಿಲ್ಲರೆ ರಾಕ್ಷಸರು. ಅವನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ-ಅಷ್ಟೇಕೆ, ಅನಿವಾರ್ಯ ಅಂತ ಹೇಳಬಹುದು. ತನ್ನ ಸಾಧನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರಾಕ್ಷಸನೊಬ್ಬ ತೊಡಕಿಕೊಂಡರೆ ಅಂತಹ ಸಾಧಕ, ತಾನು ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನನ್ನಗುರು, ನನಗೊಬ್ಬ ಚಿಲ್ಲರೆ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನ ತೋರಿ, ಮಹದುಪಕಾರ ಮಾಡಿದ” ಅಂದ ಡಾನ್

“ಅದೇನು ಹೇಳು ಡಾನ್” ನಾನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳಿದೆ.

ಡಾನ್ ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಯೊಂದನ್ನು ವಿವರಿಸತೊಡಗಿದ. ಸ್ಪೇಯಿನಿನ ವಸಾಹತುದಾರರು, ಮೆಕ್ಸಿಕೋದಲ್ಲಿ, ಮೂಲ ನಿವಾಸಿ ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ನರನ್ನು ಬಗ್ಗು ಬಡಿದು, ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ, ದೇಶವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗಳು ಅವು. ಡಾನ್ ಸಹಾ ಇತರ ಇಂಡಿಯನ್ ತರುಣರಂತೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ. ಇವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ಪಾನಿಷ್ ಮೇಸ್ತ್ರಿ. ತೀರಾ ಕ್ರೂರಿ ಆತ. ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂಬಳ ಸಹಾ ಕೊಡದೇ ಇಂಡಿಯನ್ನರನ್ನು ಜೀತದಾಳುಗಳಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ತೋರಿದ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು

ಹೊಡೆದು ಒಮ್ಮೆ ಹಣ್ಣುಗಾಯಿ ನೀರುಗಾಯಿ ಮಾಡುವುದೇ ಅವನ ಏಕಮಾತ್ರ ಮನರಂಜನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೊದಲನೆಯ ದಿನದಿಂದಲೇ ಮೇಸ್ತ್ರಿಯ ಕ್ರೂರ ದೃಷ್ಟಿ ಡಾನ್ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಒಂದೆರೆಡುವಾರಗಳ ನಂತರ, ಮೇಸ್ತ್ರಿಯ ಕ್ರೌರ್ಯ ತಾಳಲಾರದೇ, ಒಮ್ಮೆ ಡಾನ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಆಚೆ ಓಡಿಹಾಕಿ, ಹಾಡುಹಗಲಿನಲ್ಲೇ ಡಾನ್ ಗೆ ಗುಂಡಿಕ್ಕಿ, ರಕ್ತಸ್ರಾವದಿಂದ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಸಾಯಲುಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದ ಆ ಮೇಸ್ತ್ರಿ “ಆದರೆ ನಾನು ಸಾಯಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಗುರುವಾಗುವವನು ಆದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಜೊತೆಗಾರರ ಸಹಾಯದಿಂದ, ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಹೋಗಿ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಆರೈಕೆಮಾಡಿದ. ನನ್ನ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವನೊಂದಿಗೆ ತೋಡಿಕೊಂಡೆ. ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸುವ ಬದಲು ಅವನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಲು ತೊಡಗಿದ. ‘ಡಾನ್ ನೀನೇ ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿ, ನಿನಗೊಬ್ಬ ಮಜಬೂತಾದ ಚಿಲ್ಲರೆ ರಾಕ್ಷಸ ದೊರಕಿದ್ದಾನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಗುಣವಾದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ನೀನು ಅವನ ಬಳಿಹೋಗಿ ಅವನ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ಇಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕದು.’ ಎಂದ ನನ್ನ ಗುರು” ಡಾನ್ ಗೆ ಗುರುವಿನ ಮಾತು, ಬಿಡಿಸಲಾರದ ಒಗಟಾಗಿತ್ತು. ಸಾಧನೆಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮೇಸ್ತ್ರಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೆಣಗಾಡುತ್ತಾ ಕಲಿಯುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಗುರು ವಿವರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಡಾನ್ ಆ ಮೇಸ್ತ್ರಿ ಬಳಿಗೆ ಪುನಃ ಕೆಲಸಕೇಳಲು ಹೋದ. ಆ ಸ್ಪಾನಿಷ್ ಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ನರೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ, ಆ ಮೇಸ್ತ್ರಿ ಡಾನ್ ನನ್ನು ಗುರುತುಹಿಡಿಯುವ ಭಯವೇನು ಇರಲಿಲ್ಲ.

“ಮೇಸ್ತ್ರಿ ನನ್ನನ್ನು ಪುನಃ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡ. ಅವನ ನಡತೆ ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಕ್ರೂರವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಉತ್ಕಟ ಅಭಿಲಾಷೆ, ಸಂಯಮ, ತಾಳ್ಮೆ ಈ ಗುಣಗಳಿಂದ ಆತನ ಕ್ರೌರ್ಯವನ್ನು ಇದಿರಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವನ ಕೆಟ್ಟ ಬೈಗಳು, ನನ್ನ ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ಪೆಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಾನುಕಂಪ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆತ್ಮಾನುಕಂಪ ಹೆಚ್ಚಿದಷ್ಟು ನನ್ನ ಶಕ್ತಿ, ದಕ್ಷತೆ, ಕುಂದುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೈಗಳ ಹೊಡೆತ. ಈ ವಿಷ ವರ್ತುಲದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಾರಿ ನನ್ನ ಬೇಟೆ ಉಪಾಯದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಾನುಕಂಪಕ್ಕೆ ಎಡೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ದಕ್ಷತೆ ಕುಂದುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಮಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಮೇಸ್ತ್ರಿ ಬೈಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹುಡುಕುವುದರಲ್ಲೇ ಸುಸ್ತಾಗಿದ್ದ. ನನ್ನ ಸಂಯಮ ಶಿಸ್ತು ತಾಳ್ಮೆ ಇವುಗಳು ಹೊಳಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ನನ್ನ ದಕ್ಷತೆ ಆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಒಡತಿಯ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಬಿತ್ತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಮೇಸ್ತ್ರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಷಾರಾದ. ನನ್ನನ್ನು ವಿನಾಕಾರಣ ಬಯ್ದು ತನ್ನ ಕೆಲಸಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅತನು ಸಿದ್ಧನಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಅವನ ಕೋಪ ಒಳಗೇ ಹೊಗೆಯಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಆರು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದವು. ಅಲ್ಲೇ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದು ಬಿಡುವುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಬರುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಬಹು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಹೆಣೆಯತೊಡಗಿದೆ. ಸಂಯಮ, ಶಿಸ್ತು, ತಾಳ್ಮೆಗಳನ್ನು ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಹಿಂದಿನ ಜಲ ರಾಶಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೆಂಬುದು ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕವಾಟದಂತೆ. ನೀರು ಭೋರ್ಗರೆದು ಹೊರ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಸೂಕ್ತ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕವಾಟವನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಜಾರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಸಮಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಹಬ್ಬ ಬಂತು. ನಮ್ಮ ಒಡತಿ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರೆದು ಕೇಕ್ ಹಂಚಿದಳು. ಸಿಹಿಹಂಚಿ ಆಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಆಕೆಗೆ ಕೇಳಿಸದಹಾಗೆ, ಆದರೆ ಮಿಕ್ಕಲ್ಲ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳಿಗೂ ಕೇಳಿಸುವಹಾಗೆ ಆ ಮೇಸ್ತ್ರಿಯನ್ನು ಹಂಗಿಸಿದೆ. ಕೇವಲ ಜೇತದಾಳಿನಿಂದ ಬಂದ ಈ ಅವಹೇಳನ, ನೆರೆದಿದ್ದ ಕೂಲಿಕಾರರ ನಗು ಇವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಆ ಮೇಸ್ತ್ರಿಯನ್ನು ಕೋಪದಿಂದ ಹುಚ್ಚನ್ನಾಗಿಸಿತು. ನಾನು ಬೇಗ ಓಡಿಹೋಗಿ ಕುದುರೆಲಾಯದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಅತ್ಯಂತ ತುಂಟ ಕುದುರೆಯ ಲಾಯದೊಳಕ್ಕೆ ನೆಗೆದು, ಮರದ ಹಲಗೆ ಯೊಂದನ್ನು ಅಡ್ಡಹಿಡಿದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತೆ. ಮೇಸ್ತ್ರಿ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಿದ ಕುದುರೆ ಲಾಯಕ್ಕೆ ನೆಗೆದ. ಆ ಕುದುರೆಯ ಒಂದು ಒದೆತ, ಅವನ ಕತೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿತು. ನಾನು ಆಕ್ಷಣವೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ದೂರದ ಸೋನೋರಾ ಮರಳು ಕಾಡು ಸೇರಿ ಜೀವ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಡಾನ್ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಕತೆಯನ್ನು ನಾನು ತನ್ಮಯತೆಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

“ಹಾಗೆಂದರೆ ನಿನ್ನ ಸಂಯಮ, ತಾಳ್ಮೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಆ ಚಿಲ್ಲರೆ ರಾಕ್ಷಸನ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದಹಾಗಾಯಿತು ಅಲ್ಲವೇ ಡಾನ್?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ.

“ಇಲ್ಲ ಕಾರ್ಲಿ ಟೋಸ್ ಖಂಡಿತ ಇಲ್ಲ. ಸಾಧಕನಿಗೆ ಕೋಪ ಅಹಂಕಾರಗಳು ಹೇಗೆ ಶತ್ರುಗಳೋ, ಸೇಡೂ ಸಹ ಪರಮಶತ್ರು. ನನ್ನ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಅವನ ಮರಣ ಒಂದು ಕಾರಣ ಅಷ್ಟೆ. ಆ ಕುದುರೆ ಅವನನ್ನು ಒದೆಯದೇ ಅವನು ನನ್ನನು ಇರಿದು ಕೊಂದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ನನ್ನ ಮರಣವನ್ನೂ ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ಸಂಯಮದಿಂದ ಇದಿರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಚಿಲ್ಲರೆ ರಾಕ್ಷಸ ಮನುಷ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಘೋರ ಕಾಯಿಲೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಮರಣ ಖಚಿತ ಎಂಬ ಮನವರಿಕೆ, ಸಾಧಕನ ಮನವನ್ನು ಮುದುಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಖಚಿತತೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಸಾಧಕ, ತನ್ನ ಹತಾರಗಳನ್ನು ಹೊಳಪುಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಸಾಧಕನ ಹಾದಿ.”

“ಎಲ್ಲಿ ಸಾಧಕರೂ, ತಮ್ಮ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ವಿಜಯಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆನು?”

“ಖಂಡಿತ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದೋಷರಹಿತವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ (impeccable) ಸೋತು ಸುಣ್ಣವಾಗುವ ಸಾಧಕರು ಸಾವಿರಾರು”

“ಸೋತ ನಂತರ ಸಾಧಕನ ಗತಿ ಏನು?”

“ಸಾಧಕ ಸೋತರೆ, ಅವನು ತಾನೇ ಒಬ್ಬ ಚಿಲ್ಲರೆ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಬದಲಾಗಿ, ಜೀವಿತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇತರರನ್ನು ಪೀಡಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ಕಳೆಯುತ್ತಾನೆ.”

NORTH - WEST

**INDIA'S MOST RADICAL
RANGE OF
ELECTRICAL DEVICES.**

MINIATURE CIRCUIT BREAKERS WITH TECHNICAL
KNOW-HOW FROM VYNCKIER, BELGIUM
SINGLE PHASE MOTOR STARTERS
PALM SWITCHES
MODULAR SWITCHES, SOCKETS, PLATES AND
REGULATORS

NORTH - WEST

**AUTHORISED DEALERS:
SESHADRI & COMPANY**

**ELECTRICAL CONSULTANTS & CONSTRUCTION ENGINEERS
15/2, XI MAIN ROAD, MALLESHWARAM, BANGALORE-560 003.
PHONE: 341764, 341997, 348547**

With Best Compliments from

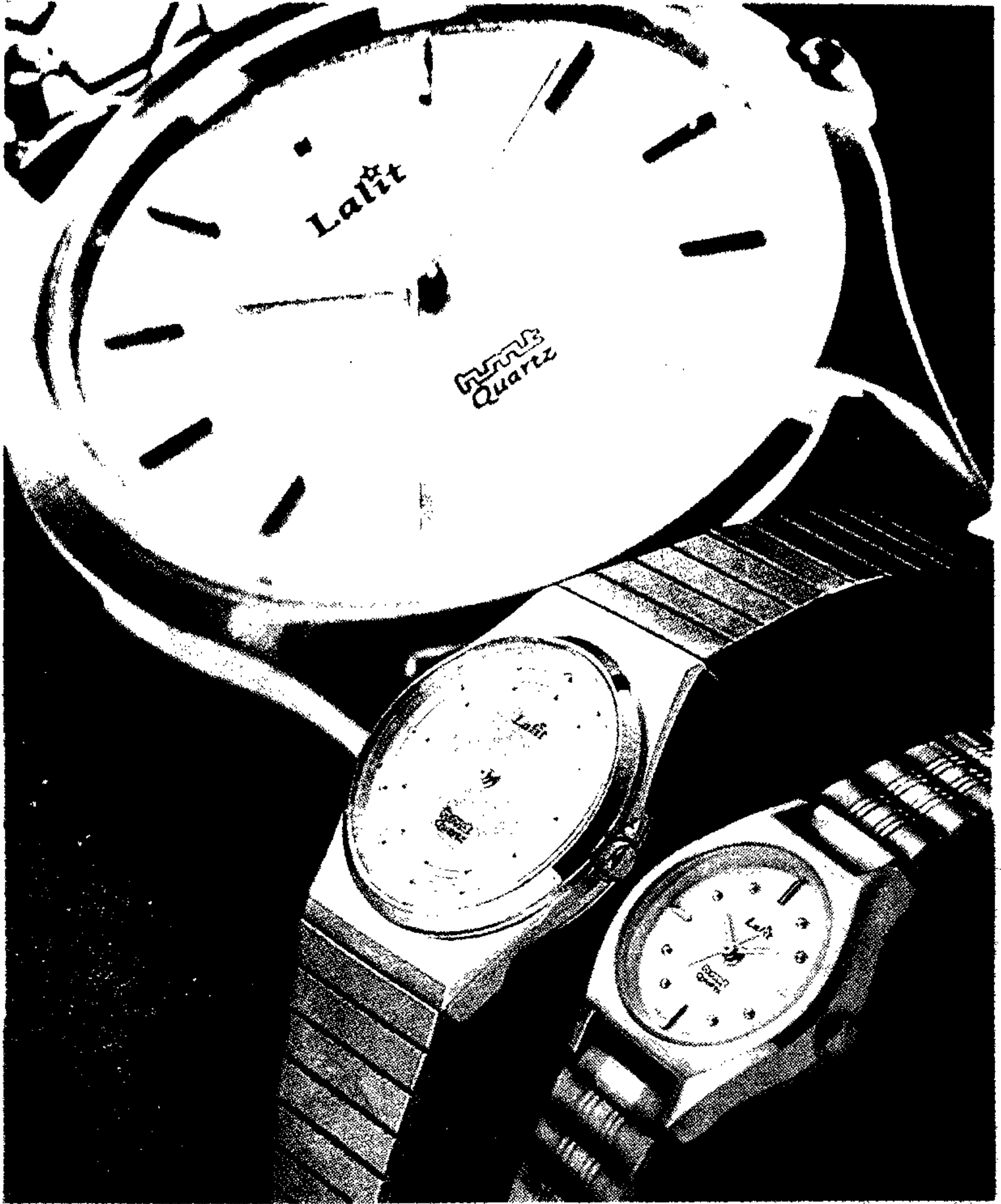
Ravi Graphics

Quality Offset Printers

62, 4th Cross, SSI Area
Rajajinagar, Bangalore 560 010
☎ 335 5536, 338 7163

ಪ್ರಕಾಶನ: 1987

— ಉತ್ತಮ ತಕ್ಕ ಮೌಲ್ಯ ಹೊಂದಿ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಅರಿತವರಿಗೆ —

ರೂ. 440ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಬೆಲೆ

Lalit
QUARTZ
— from —
hunk

Printed by V.R. NATH for the Publisher M. SHIVAKUMAR, Published and owned by M. SHIVA KUMAR. 36. 6th Main Road, Malleswaram, Bangalore-560 003. Printed at IMPRESSIONS. 404. Sampige Road, Malleswaram, Bangalore-560 003. Editor : M. SHIVAKUMAR.